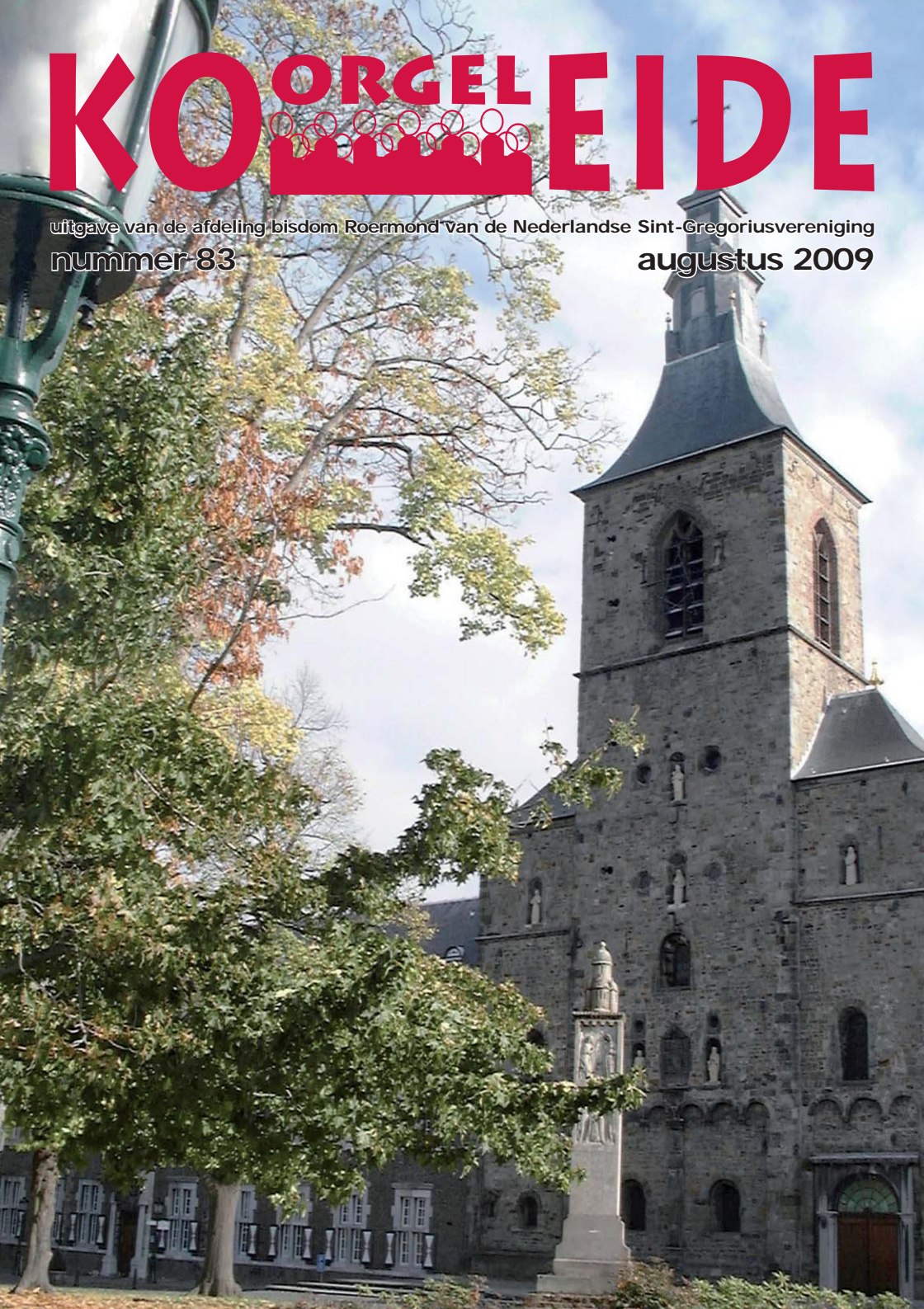

KOORGEL EIDE

uitgave van de afdeling bisdom Roermond van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging
nummer 83

augustus 2009

INHOUDSOPGAVE:

1	Ten geleide	27	Toelichting bij de DO-UT-DES-Muziekbladen
3	Van het secretariaat	28	DO-UT-DES-Muziekbladen
5	Kerkmuzikale/liturgische stem uit Rome	31	Dankjeweldag
7	Zingt een nieuw lied ...	33	Samen
8	Vanaf de orgelbank	35	'Rolducse' componisten
9	Is er toekomst in de traditie?	38	KGL-Bibliotheek-Nieuws
11	Woord van God	43	Zomerkampen voor kinderen
13	Kort bij het leven	44	Kind-Koor-Kerk
Projectkinder-koor
14	Kerkmuzikale heiligen:
Romanus Melodus	45	Wardcursus Roermond 2010
17	Nieuws alla breve	46	Activiteitenagenda
19	In memoriam Louis Toebosch	47	VNK-INFO
20	Opleiding kerkmusici	48	Lasciate licantare
21	(Kerk)muziek op de elektro-
nische snelweg XXV	49	Jaarverslag NSGV 2008
22	Cantate Domino	51	Lezing met muziekvoorbeelden
24	Zingen is ...	54	Jubilea en onderscheidingen

OMSLAG:

De omslag laat deze keer de historische plaats **'Rolduc' te Kerkrade** zien. Rolduc: meer dan 900 jaar een centrum van geloof, cultuur en opleiding. Menig oud-rolducien klinkt het vroegere volkslied van Rolduc, 'Lève Rolduc' nog in de oren. En niet te vergeten het kennis maken met de diverse verschillende cultuurvormen zoals dans en toneel, harmonie en zang, beeldhouw- en schilderkunst, de filmkunst etc. En dat alles naast de gymnasiale opleiding. Rolduc: een **cultureel erfgoed** met de abdijkerk als blikvanger. En niet te vergeten de prachtige bibliotheek in rococo-stijl. Een bezichtiging meer dan waard.

REDACTIE:

Aalm.Guido Grond, Ad Voesten, Marian Verstappen (secr)

E-mail: koorgeleide@home.nl.

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond

TEN GELEIDE

- * In deze aflevering van KoORGEleide tijdens het jubileumjaar van ons bisdom bijzondere aandacht - zoals de omslagfoto al duidelijk laat zien- voor **ROLDUC ALS CENTRUM VAN GELOOF, CULTUUR EN OPLEIDING**.
Allicht in dit kader voor het kerkmuzikale aspect van Rolduc over de periode 1770-1965, een globaal overzicht wat betreft de 'Rolducse' componisten en hun invloed op de muzikale ontwikkeling van de studenten.
- * Heel interessant is een stukje over de Korenbonden uit 1938 met als eerste doel de **saamhorigheid onder de kerkzangers** te bevorderen.
- * Ook in de toekomst zullen wij zingend oprecht getuigenis afleggen van het Woord van God. Allicht willen wij de **kerkmuzikale, liturgische stem uit Rome** hierover vernemen.
- * En dat samen als **één kerkgemeenschap**. Over dat SAMEN schreef de bekende Prof. Feron een van zijn beroemde Credo-artikelen in de vijftiger jaren.
- * Het Paulusjaar 2008-2009 is voorbij. Hopelijk hebben wij aan zijn oproep 'Zing en jubel met heel uw hart voor de Heer' (Efese 5,20-NBV) gehoor gegeven en meer gehoord van zijn geschriften in de liturgie. **Graag zouden wij vernemen welke koren de 'Paulus-liederen' hebben gezongen.**
- * Ook attenderen wij u op een (kerk)muzikale heilige. Op 1 oktober vieren wij het feest van de heilige ROMANUS MELODUS, **een der grootste hymnedichters van de Byzantijnse Kerk**. Aan deze bijzondere heilige wijdde paus Benedictus XVI zijn 72ste catechese op 21 mei 2008.
- * Bent u benieuwd naar de **nieuwe kerktoonsoort**? De wonderen zijn de wereld nog niet uit. Leest u maar eens de rubriek 'Vanaf de orgelbank'. En beslist de moeite van het lezen waard is het artikel 'Is er toekomst in de traditie?'. Voldoende gespreksstof!
- * Wij vragen uw aandacht voor het **JAARVERSLAG 2008** van de diocesane afdeling van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in ons bisdom.
- * Tevens voor de **OPLEIDING VAN KERMUSICI**, want zij garanderen de voortzetting van de liturgische kerkmuziek in de toekomst.

- * Lees verder ook het interessante artikel van Annie Jansen over 'ZINGEN IS... SPREKEN OP EEN BEPAALDE TOONHOOGTE'. **'Een muziekles is geen TEL-les, maar een TAAL-les'!**
- * Overigens: er zijn nog andere artikelen en korte gedachten ter lezing 'ende vermaek'. M.a.w. voor 'elck wat wils!'
- * Op vrijdag 19 juni j.l. heeft paus Benedictus XVI naar aanleiding van de 150ste gedenkdag van de 'dies natalis' van Johannes Maria Vianney, beter bekend als de Pastoor van Ars en de patroonheilige van alle pastoors ter wereld, officieel een **JAAR VAN DE PRIESTERS** uitgeroepen. In de volgende aflevering van dit blad zullen wij kerkmuzikaal hieraan aandacht besteden.
- * De Redactie wenst alle kerkmuzikaal en liturgisch betrokkenen veel inspiratie. Laat ook de koorleden hierin delen. Misschien een idee: aan het begin van een repetitie een korte gedachte voorlezen uit dit blad.
- * De volgende aflevering van Koorgeleide zal halverwege november verschijnen. Uiterlijke datum voor het inleveren van kopij: 1 oktober per e-mail. Neemt u ter voorkoming van niet-plaatsing of inkorting vooraf contact op met een van de redactieleden.

IN DIT JUBILEUMJAAR VAN ONS BISDOM
 ALLICHT OOK EEN ZINGENDE VERKONDIGING
 VAN GODS WOORD
 OP VERHOOGDE TOON
 IN DE KLANKKLEUREN VAN DEZE TIJD

De Redactie

VAN HET SECRETARIAAT

- In de Fatimaparochie in Brunssum is een project gestart om kinderen orgel te leren spelen. Daarvoor is een **kinderorgelclub** opgericht waar in kleine groepjes les wordt gegeven. Alle basisscholen krijgen een introductie. Het gaat er daarbij om kinderen kennis te laten maken met orgelmuziek en hun te leren improviseren. Daarnaast is het de bedoeling de orgelmuziek te behouden, want het aantal orgelspelers daalt, terwijl in Limburg nog honderden kerkorgels staan. Een oproep aan andere parochies: Neem dit prachtige initiatief over!!! In het belang van de kinderen en in het belang van het **behoud van de orgelmuziek**. Inlichtingen: secretariaat van de NSGV.
- Zoals bekend wordt van 30 april tot en met 7 mei 2010 bij gelegenheid van het bisdomjubileum samen met bisschop Wiertz een **grote bedevaart naar Rome** georganiseerd voor zoveel mogelijk Limburgse pelgrims. Daar wordt samen liturgie gevierd en worden al die bijzondere plekken bezocht die Rome tot 'de eeuwige stad' maken. Maar de bisschop heeft niet alleen individuele Limburgse pelgrims uitgenodigd, ook zangkoren worden van harte uitgenodigd om deel

te nemen aan deze pelgrimsreis. **Voor kerkelijke zangkoren een unieke gelegenheid om in Rome zingend aan de liturgische vieringen deel te nemen.** Dus ook een unieke gelegenheid voor uw koor!?! Neem voor meer informatie contact op met het secretariaat van de NSGV.

- **Oud-NSGV-voorzitter geridderd.** Hare Majesteit de Koningin heeft mgr. dr. Theo Willemsen benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. De oud-deken van Roermond was jarenlang voorzitter van de diocesane Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond. Van harte proficiat!
- **Centrale uitreiking onderscheidingen jubilerende koorzangers.** Het is traditie dat elk jaar rond de viering van het Sint Caeciliafeest de jubilerende koorzangers van kerkkoren in de parochies gehuldigd worden. Normaliter gebeurt dit in eigen kring en geschiedt de uitreiking veelal door de pastoor. Om de nauwe band tussen de kerkkoren, het bisdom en de diocesane afdeling van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging, waarin alle kerkkoren verenigd zijn, te onderstrepen, zal bisschop Frans Wiertz dit jaar in het kader van de viering van het 450-jarig bestaan van het bisdom, aan de jubilarissen die daar prijs op stellen, zelf de onderscheidingen uitreiken. Deze uitreiking zal plaats vinden op **zondag 22 november** om 15.00 uur

- tijdens een gebedsdienst in de kathedraal van Roermond. Daaraan vooraf gaat een dagprogramma dat om 11.30 uur begint met een eucharistieviering in de kathedraal. Wij verzoeken de secretarissen van de kerkkoren de namen van de jubilarissen die dit jaar de onderscheiding uit handen van de bisschop wensen te ontvangen door te geven aan het secretariaat van de NSGV met vermelding van adresgegevens, het jubileum dat zij vieren, alsook of zij, eventueel met echtgeno(o)t(e) aan de (gratis) lunch en het dagprogramma willen deelnemen. Nadere gegevens: secretariaat van de NSGV.
- Op 19 juni werd in Roermond de door het Platform gregoriaans van de NSGV georganiseerde **post HBO-opleiding gregoriaans** voor toekomstige scholaleid(st)ers afgesloten met de uitreiking van een diploma aan de zeventien cursisten en auditoren die aan de cursus hebben deelgenomen. De cursus werd gegeven door mgr. dr. Alfons Kurris, Franco Ackermans, pastoor Ed Smeets en Cyriel Tonnaer. We wensen alle cursisten en auditoren van harte proficiat!
 - Dhr.F. Savelkoul, r.k. geestelijk verzorger in het Maastrichts Universitair Medisch Centrum, is op zoek naar **gastkoren** die willen zingen tijdens liturgische vieringen. Franssavelkoul@msn.com.
 - Thans worden plannen ontwikkeld om in het voorjaar van 2010 in acht sessies van elk vier uren belangstellende dirigenten van kinderkeren, die graag iets zouden willen doen met gregoriaans, kennis te laten maken met de beproefde werkwijze van de **Wardmethode**. Meer informatie over deze cursus op blz. 45.
 - Tenslotte een kort maar opwekkend en hoopgevend bericht: Het Posterholts Gemengd Kerkelijk Zangkoor zag zijn inspanningen om nieuwe zangers te werven beloond met maar liefst **negen nieuwe koorleden!** Chapeau !!!

Jacq. Hoorens, secretaris.

Dirigent-organist

zoekt functie als dirigent-organist van een kerkkoor (gemengd koor, dameskoor of gregoriaans koor), hij heeft een conservatoriumopleiding en ervaring als dirigent-organist van kerkkoren.

Tel. 077-4621834.

E-mail: larsnelissen@msn.com

KERKMUZIKALE / LITURGISCHE STEM UIT ROME

OPRECHT GETUIGENIS AFLEGGEN VAN HET WOORD VAN GOD

Op de 21ste Algemene Vergadering van de Bisschoppensynode werd op 24 oktober 2008 de Slotboodschap van de Bisschoppensynode over het Woord van God in het leven en de missie van de Kerk goedgekeurd. Een boodschap “aan de uitgestrekte horizon van alle mensen die in verschillende delen van de wereld Christus volgen als zijn discipelen en Hem liefhebben met een onvergankelijke liefde.” Door middel van onderstaand citaat willen wij uw interesse wekken om de volledige boodschap te lezen, gepubliceerd in: rkkkerk.nl - Kerkelijke documentatie, jaargang 37, nr. 12 - januari 2009, blz. 36-48. Besteladres: Secretariaat RKK, Postbus 13049, 3507 LA Utrecht, tel. 030-2326909. Prijs: € 4.

15. “In zijn Brief aan de Kunstenaars (1999) schreef Johannes Paulus II dat “de Heilige Schrift is geworden tot een soort ‘immens vocabulaire’ (Paul Claudel) en een ‘iconografische atlas’ (Marc Chagall), waaruit zowel de christelijke cultuur als de kunsten geput hebben” (nr.5). Goethe beschouwde het Evangelie als de “moedertaal van Europa”. De Bijbel wordt vaak aangeduid als ‘de grote code’ van een universele cultuur: kunstenaars hebben hun penseel gedoopt in het alfabet dat is gekleurd door de verhalen, symbolen en figuren die we kennen uit de Bijbel. **COMPONISTEN HEBBEN MUZIEK GESCHREVEN ROND HEILIGE TEKSTEN, MET NAME DE PSALMEN.**

Eeuwenlang zijn schrijvers teruggekeerd naar

die oude verhalen, die existentiële gelijkenissen zijn geworden; dichters hebben zich vragen gesteld over het mysterie van de geest, het oneindige, het kwaad, de liefde, dood en leven, waarbij zij vaak putten uit de poëtische zielenroerselen die de bladzijden van de Bijbel verlevendigen. Denkers, geleerden en ook de maatschappij zelf hebben veelvuldig de spirituele en ethische concepten (bijvoorbeeld de Dekaloog) uit Gods woord als referentie gebruikt, al was het maar om zich ertegen af te zetten.

Zelfs als een figuur of idee uit de Schrift werd

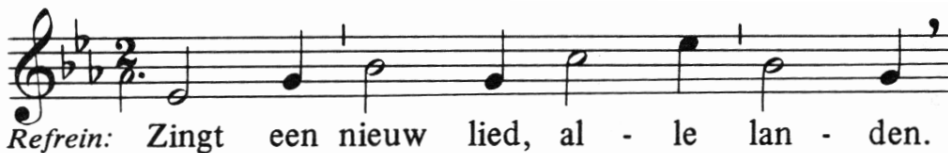
verdraaid, dan was het toch herkenbaar als een essentieel en constitutief element van onze beschaving.

Daarom is de Bijbel - die ons ook de 'via pulchritudinis' leert, de weg van de schoonheid om tot God te komen en God te begrijpen (zoals Ps 47,7 ons uitnodigt: "ZINGT NU VOOR GOD, LAAT KLINKEN UW ZANG, VOOR ONZE KONING EEN LOFLIED!") niet alleen voor gelovigen, maar voor iedereen nodig om de oorspronkelijke betekenis van verschillende culturele uitingen te leren en vooral om onze historische, burgerlijke, menselijke en spirituele identiteit terug te vinden. Hier ligt de oorsprong van onze grootheid en hierdoor kunnen wij ons nobele erfgoed aan andere beschavingen en culturen presenteren zonder gevoelens van minderwaardigheid. De Bijbel zou daarom voor iedereen verplichte literatuur moeten zijn, in het licht van dit buitengewone aspect van schoonheid en menselijke en culturele rijkdom. Toch laat het Woord van God - om een sterk Paulinisch beeld te gebruiken - "zich niet in de boeien slaan" (2 Tim 2,9) door een cultuur; integendeel, het wil over grenzen gaan. De apostel was zelf buitengewoon bedreven in de inculturatie van de Bijbelse boodschap in een nieuw cultureel referentiekader.

Tot deze taak wordt de Kerk ook in deze tijd nog geroepen, een gevoelig maar noodzakelijk proces, dat een krachtige impuls heeft gekregen van het Magisterium van Paus Benedictus XVI. De Kerk moet alle culturen vertrouwd maken met het woord van God en het vertalen in eigen taal, aansluitend bij de eigen concepten, symbolen en religieuze tradities van het betreffende volk. Ze moet daarbij echter altijd de werkelijke inhoud overeind houden en waken voor de risico's van degeneratie.

De Kerk moet er daarom voor zorgen dat de waarden die Gods woord alle culturen biedt, overal hun licht laten schijnen, zodat zij zuiver en vruchtbaar kunnen zijn. Zoals Johannes Paulus II in 1980 tijdens zijn reis naar Afrika tot de bisschoppen van Kenia zei: "Inculturatie vormt werkelijk een weerspiegeling van de Incarnatie van het Woord, wanneer een cultuur, getransformeerd en hervormd door het Evangelie, uit de eigen levende traditie oorspronkelijke uitingen van christelijke levenswijze, viering en denken voortbrengt". (blz.46-47) (GG)

ZINGT EEN NIEUW LIED

Thematische liturgische koor- en orgelmuziekinformatie

Geruime tijd besteden wij in dit blad aandacht aan verschillende liturgische kerkmuziekthema's onder de rubriek 'Zingt een nieuw lied...': nieuwe en minder bekende gezangen in eigentijdse klank- en tekstkleuren.

Wij verwijzen naar de volgende eerder verschenen publicaties:

- KGL 54 (september 1998): Alle(r)heiligen en Advent
- KGL 55 (december 1998): God de Vader
- KGL 56 (april 1999): Liederen van boete en ommekeer
- KGL 57 (september 1999): Liederen voor de jaarwisseling
- KGL 58 (december 1999): Drie-eenheid
- KGL 59 (mei 2000): Gezangen bij rouw: A. De avondwake
- KGL 60 (oktober 2000): Gezangen bij rouw: B. De begrafenisliturgie
- KGL 63 (december 2001): Gezangen bij rouw: C. De crematie (I)
- KGL 67 (april 2003): D. Orgelmuziek bij de begrafenisliturgie (I)
- KGL 68 (augustus 2003): D. Orgelmuziek bij de begrafenisliturgie (II)
- KGL 69 (december 2003): E. Gezangen bij de uitvaart van een kind (I): De engelenmis
- KGL 71 (december 2004): A. Gezangen bij de huwelijksviering (I)
- KGL 73 (december 2005): A. Gezangen bij trouw- huwelijksliturgie (II)
- B. Orgelmuziek bij de huwelijksviering
- KGL 74 (april 2006): De Geest bezongen
- KGL 75 (oktober 2006): De Geest bezongen -orgelwerken
- KGL 76 (maart 2007): Kinderkoren en Psalmen: Psalmzingende kinderen (I)
- KGL 79 (april 2008): Nieuwe mariale gezangen (I)
- KGL 81 (november 2008): Liederen van en over St.Paulus
- KGL 82 (april 2009): 450 jaar bisdom Roermond - 450 jaar geloofsverkondiging: allicht ook door de kerkmuziek

Afzonderlijk werd onder meer aandacht besteed aan bijzondere liturgische vieringen in een parochie. Zo verwijzen wij u naar de vieringen van Doop, Eerste Communie en het HeiligVormsel. Voor de kerkmuzikale suggesties, en nog steeds actueel, zie de artikelen in Koorgeleide: - De doop bezongen, in: KGL 70 (juni 2004). - Eerste Communie op verhoogde toon I en II, in: resp. KGL 49 (november 1996) en KGL 54 (september). 1998).

- Het HeiligVormsel: Heilige Geest-liederen (zie boven).

Diverse thema's zijn onderwerp van de koren(instructie)avonden geweest of verdienen alsnog aandacht te krijgen. Zo ook de diverse acclamaties en andere te zingen liturgische gedeelten waarover reeds in dit blad artikelen zijn verschenen.

Guido Grond

VANAF DE ORGELBANK

Een nieuwe kerktoonsoort.

Al meer dan 1000 jaar zijn onze kerkgebouwen vervuld van de prachtige klanken van de kerktoonsoorten. De sereniteit van deze modi laat ons terugvallen in ons zelf. Schept als het ware de ruimte om te mediteren, te denken, te luisteren of gewoon “leeg” te worden.

Van generatie op generatie zijn ze overgeleverd en roepen ze een klankbeeld op die ons terug kan voeren naar lang vervlogen tijden en bijna vergeten Dorische, Phrygische, Lydische en Mixolydische volkeren. De tonus Protus, Deuterus, Tritus en Tetrardus.

En dan na al die eeuwen traditie en overlevering is er ineens een nieuwe kerktoonsoort in Gods huis te beluisteren. Nota bene in onze tijd. Hét bewijs dat wij het toch wel allemaal beter voor elkaar hebben dan al die generaties vóór ons. Eindelijk weer eens iets nieuws.

Dames en heren wij, het kerkvolk uit de 21ste eeuw, stellen u voor de “Tonus ringus” in de universele wereldtaal ook wel “ringtone” geheten.

© Ad Voesten

Deze toonsoort bestaat uit een verzameling van korte motiefjes, zowel stijgend als dalend.

Als liturgisch plaats is deze modi het best in te zetten op een stil moment, bij uitstek in een uitvaartplechtigheid. Aanvankelijk eenstemmig in gebruik kan men ze nu ook in meervoudige bezetting beluisteren. Naast de instrumentale uitvoeringspraktijk zijn er ook vaste tekstuele versies. (Bijvoorbeeld;

“Yeah,Yeah,Yeah” of “Hallo! Hier beneden in mijn broekzak.”)

Volgens de Griekse muziekwetenschappen roepen de modi een bepaalde gemoedstoestand op. Bij de “Tonus ringus” is dit zeker het geval!!

Dit nieuwe kerkmuzikale geluid was aanvankelijk uitsluitend voor gespecialiseerde solisten bedoeld, maar vindt een steeds bredere ingang onder het gewone volk. De toonsoort voldoet kennelijk duidelijk aan een dringende behoefte.

Wij wachten met spanning op de publicatie van het eerste NLK (“Nokia Liedboek der Kerken.”)

Ad Voesten

IS ER TOEKOMST IN DE TRADITIE?

Vanaf 28 februari 1979 wordt in onze Nederlandse kerkprovincie gebruik gemaakt van het altaarmissaal samengesteld overeenkomstig de besluiten van het Tweede Vaticaanse Concilie (1962-1965) en ter vervanging van het Latijnse Missale Romanum.

Op gezag van Paus Paulus VI (Paus van 1963 tot 1978) werd deze editie tot standaard verklaard.

In dit altaarmissaal staan de ritens en voorschriften voor het vieren van de liturgie zoals dat door de wereldkerk na lang overleg en onderzoek is afgesproken. Vier eeuwen lang was het Romeinse missaal uit 1570 als standaard aangewezen door Pius V (Paus van 1566 tot 1572) naar de besluiten van het Concilie van Trente (1545-1563.) De inhoud, lezingen en gebeden waren grotendeels door Paus Gregorius de Grote (Paus van 590 tot 604) geordend.

Het Tweede Vaticaanse Concilie heeft de basis gelegd voor een aanpassing van de voorschriften en ritens, zodat het samen vieren en geloven gemakkelijker en duidelijker wordt voor het kerkvolk.

In het oog springende vernieuwing is de vertaling van het missaal vanuit het Latijn in de volkstaal van alle landen.

Aanpassingen waren nodig door nieuwe inzichten en betere onderzoeksmethodes, herontdekking van oude bronnen en betere vertaalmethodes. Mede hierdoor werd de herziene versie van het missaal voorzien van een verrijking van de teksten en meer verant-

woorde vertalingen uit de originele bronnen. “Toen Christus, de Heer, met zijn leerlingen het paasmaal ging vieren waarbij Hij het offer van Zijn Lichaam en Bloed instelde, gaf Hij de opdracht een grote, geschikte bovenzaal hiervoor in gereedheid te brengen” (Lucas 22, 12) Dit offerkarakter ligt aan de basis van onze eucharistieviering en is zowel door het Concilie van Trente als ook het Tweede Vaticaanse Concilie onveranderd gelaten. Een offer van lof, dank, verzoening en voldoening. Dit samen (eucharistie) vieren was vóór het Tweede Vaticaanse Concilie wat naar de achtergrond gedrongen en werd erna weer terug naar de voorgrond gehaald. Samen vieren is ook samen de woorden van Jezus beluisteren en, nog belangrijker, te verstaan. Daarom werd gekozen om naast het Latijn ook de volkstaal in te voeren om de Eucharistie te vieren.

Overigens, in de besluiten van het Concilie van Trente werd, ondanks de officiële Latijnse taal, verwacht dat de zielzorgers een aangepaste catechese daarvoor in de plaats stelden: opdat zij die tot Christus schaaftal behoren geen honger lijden. Met andere woorden, het onverstaa-bare moest op een of andere manier toch verstaanbaar gemaakt worden. (Bijvoorbeeld door de in het verleden wijd verbreide uitgaven van tweetalige volksmissaaltjes.)

De invoering van de volkstaal werd mas-saal door de kerkgemeenschap omarmd. Mede daardoor was het voor vele pries-ters en kerkzangers die in de Latijnse traditie waren opgevoed, moeilijk om deze omschakeling mee te maken. In plaats van de tekstuele verrijking en diep-gang te herkennen, meende men alleen maar een verlies te lijden. Zelfs in onze tijd klinken deze echo's uit het verleden soms nog door.

Helaas moeten we maar al te vaak constateren dat, enerzijds door het ontbreken van de kennis der uniforme regelgeving, het niet toepassen of het vaak foutief interpreteren van deze voorschriften door zowel priesters als kerkmusici, er een zekere wildgroei is ontstaan in de viering van ons geloof. Het gevolg is verwarring en frustratie want overal “doet men het anders”. Ook werkt het tegenbewegingen in de hand die terug willen grijpen naar oude structuren.

Logisch want toen was er duidelijkheid. Of juist het tegenovergestelde. Alle regelgeving overboord zetten en eigen structuren ontwikkelen die soms verre staan van wat een lang bevochten cultuur-spiritueel erfgoed is.

Het opleiden van priesters en kerkmusici, en niet te vergeten het daadwerkelijk leiding geven aan de kerkgemeenschap, lokaal en in groter verband, speelt een cruciale rol in de ontwikkeling van dit proces. Kennis, positieve voorbeeld-functies, verantwoordelijkheidsgevoel en bovenal positieve communicatie met de kerkgemeenschap zijn noodzakelijk om als geloofsgemeenschap jezelf als een lichtbaken in de maatschappij neer te zetten.

Laten we het 450 jarige bestaansfeest van ons bisdom aangrijpen om bij ons-zelf te rade te gaan waar we met de kerkgemeenschap in de toekomst naar toe willen. Zodat men over 450 jaar “al-licht” kan zeggen dat ook onze generatie bijgedragen heeft aan het doorgeven van de blijde boodschap die Jezus Christus aan ons gaf.

Ad Voesten

WOORD VAN GOD

Een van de belangrijkste opdrachten in het joodse religieuze leven is het 'leren'. 'Leren' betekent meer dan gewoon leren, 'leren' betekent dat je de Thora (de boeken van Mozes) bestudeert, dat je die begrijpt en je werkelijk eigen maakt. Het joodse geloof gaat er van uit dat in de Thora alles is gegeven wat het joodse volk nodig heeft. In de wet van Mozes heeft God zich geopenbaard.

De boeken van Mozes zijn de belangrijkste leidraad voor iedere jood en voor het joodse volk als geheel. Het is belangrijk dat je de Thora niet alléén lernt, maar dat je dat leren met andere mensen sámen doet. De rabbijnen zeggen namelijk dat de Thora maar liefst zeventig gezichten heeft, zeventig vormen van uitleg die elkaar allemaal aanvullen. Om zoveel mogelijk van de Thora te leren, heb je elkaar dus nodig. Bovendien is het leren belangrijk, omdat het niet op zichzelf staat: het is verweven met het hele leven. Door te leren leer je hoe je in het leven moet staan, wat God van je vraagt in het alledaagse leven.

De joden in Babylonische ballingschap hielden zich bezig met wat ze uit de ruïnes van Jeruzalem en van de verwoeste tempel hadden meegenomen: herinneringen uit het verleden van Israël, bewoordingen waarin hun geloof vroeger werd uitgesproken en soms ook opgeschreven. Zij dachten na over de dreigende uitspraken van de vele profeten.

Die uitspraken waren uitgekomen. Hun woord was echt het Woord van God geweest!

In de joodse traditie moet er op Thorateksten gekauwd worden, de teksten moeten herkauwd worden, we moeten ze helemaal in ons opnemen.

Dat doet me denken aan wat er in Ezechiël 3 staat: "Hij zei tot mij: 'Mensenkind, eet wat u wordt voorgehouden, eet deze boekrol op en richt dan het woord tot het volk van Israël'. Toen opende ik mijn mond en Hij gaf me die boekrol te eten. Hij zei tot mij: 'Mensenkind, laat uw lichaam deze boekrol die Ik u geef opnemen en verzadig u ermee'. Ik at dus de boekrol op; ze smaakte me zo zoet als honing".

De boekrol opeten: kauwen en herkauwen, verteren, helemaal lichaamseigen maken. Ook in de christelijke traditie worden monniken van oudsher gestimuleerd om zó met de Schriftteksten om te gaan. Anselm Grün noemt het: 'ruminatio' dat letterlijk 'herkauwing' betekent. Veel van wat we in ons leven meemaken, moeten we vaak herkauwen en verwerken, vóórdát we het echt verstaan, vóórdát we het ons 'eigen' kunnen maken.

De evangelist Johannes, die ook in de joodse traditie is opgegroeid, verwijst in dit verband naar Jezus. Het evangelie van Johannes begint zelfs met de tekst: “*In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God*”, en even verder: “*Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond*”. En zo is Jezus als vleesgeworden Woord van God op aarde gekomen: *Verbum caro factum est*. Nog iets verderop in hetzelfde evangelie kunnen we lezen: “*Ik ben het brood des levens. (...) Als iemand van dit brood eet, zal hij leven in eeuwigheid. Het brood dat Ik zal geven, is mijn vlees, ten bate van het leven der wereld*”.

Op het moment dat ik dit stukje schrijf is het Sacramentsdag en zie ik een prachtige verbinding met de Eucharistie waarin we worden uitgenodigd om het Lichaam en Bloed van onze Heer – die immers zegt: “*Ik ben het brood des levens*” – tot ons te nemen, het Woord van God (de boekrol bij Ezechiël!) op te eten en ons ermee te verzadigen!

In de Vespers van Sacramentsdag wordt Christus bij iedere voorbede aangeropen als ‘*panis caelestis*’ (brood uit de hemel, brood uit het verblijf van de engelen.) Dat hemels brood is dus de persoon Jezus, maar tegelijkertijd ook zijn Woord, zijn boodschap. Als we Ezechiël mogen geloven smaakte dat Woord zo zoet als honing. Ook de eerste christenen waren vertrouwd met zo’n opvatting. In de tijd van Augustinus zong men het liefst psalm 34 (33) tijdens het communiceren, met name vers 9 was zeer geliefd: *Gustate et videte quoniam suavis est Dominus = proeft en ziet, want zoet is de Heer*.

Ook in onze tijd is het zinvol om te leren en om de relatie tussen het Woord van God en het Lichaam en Bloed van onze Heer in de communiezang tot uiting te laten komen. De *communio Gustate et videte* (GR 303) is daar een prachtig en bruikbaar voorbeeld van!

Cyriel Tonnaer

De twee hierna volgende boeken hebben me geïnspireerd bij het schrijven van bovenstaand artikel:

- De bronnen van spiritualiteit, door Anselm Grün, 2006, uitgeverij Ten Have, Kampen
- Op zoek naar Tora, door Willem Zuidema, 1986, uitgeverij Ten Have, Kampen

KORT BIJ HET LEVEN, KORT BIJ GOD

“Kort bij het leven, zeggen ze over de liturgie. Jawel, maar nog dicht bij God!” Dat zei kardinaal Danneels in zijn homilie b.g.v. 450 jaar bisdom Mechelen. De Belg heeft de gave van het woord. En niet zelden weet hij voor iedereen uit te leggen wat zijn collega-bisschoppen eigenlijk bedoelen ...

Kort bij het leven, dicht bij het kind, zeggen ‘ze’ van de Communie. Nou ja, ‘ze’ van de Communie: menige ouder of juf of meester die ineens ‘van de Communie’ is. Het moet leuk zijn, cool, leuk, vlot maar vooral leuk. ‘De wereld is een toverbal’ moet en zal er daarom persé in komen want dat is van de kinderen. ‘De wereld is een toverbal, geen mens weet wat het worden zal, maar dat weet iedereen, je kunt het niet alleen. Dus...’. En dan hoop je dat het lied richting God en Heilige Geest buigt. Maar nee hoor: ‘Dus ... zullen we er samen iets van moeten maken’. Zeg wat je wilt, maar voor mijn gevoel blijven we daarmee toch hangen in de hoek van zoeken, zoeken, zoeken en nooit wat vinden. ‘Tasten in het duister’ zou dan een mooi Communiethema zijn. Of ‘Wij zijn de weg kwijt’. Als je er het woordje ‘samen’ nog tussenvoegt, dan neemt menigeen ‘van de Communie’ het gretig over.

Maar ... ‘jullie mogen het zeggen’, toen we nog tijd over hadden in de Communieles, ‘welk liedje van de Communie vind je het allermooiste?’ Vingers vlogen door de lucht en met een zelfde overtuigende overwinning als de Noorse bijdrage aan het Songfestival kwamen er twee absoluut winnende liedjes uit de bus: ‘Die

psalm van de Heer maak mij uw wege bekend’ en ‘God heeft een plan met je leven’. Voila!

Ik schrijf het eigenlijk omdat ik in wat we misschien tot een paar jaar geleden het ‘Communicircus’ noemden een geweldige kentering meen te herkennen. Het is eigenlijk een beetje wat Antoine Bodar laatst ergens in een praatprogramma zat te verkondigen en waar hij gelijk in had: ‘Als het ’s zondags in de kerk over dezelfde thema’s gaat als een uur later thuis op tv in Buitenhof, dan kun je beter thuis blijven.’ Dicht bij het leven, jawel, maar liever nog dat de liturgie in de kerk dicht bij God is. Het is daarom niet alleen ‘hoe zingen we’, maar minstens evenzeer ‘wat zingen we’. Als er wel eens geklaagd wordt dat de meerstemmigheid moeilijk(er) wordt vanwege de vergrijzing van de koren, waarom zoeken we het dan niet in het brede eenstemmige repertoire? Zeker als het gaat om gezongen psalmen, waar we in ons Nederlands taalgebied werkelijk op een verborgen schat zitten, maar die we nauwelijks ontdekt, laat staan ontgonnen hebben. Het materiaal is er. Oké, kwestie van erin komen en wennen misschien. Maar je brengt zo’n zinvolle boodschap, zeker met de psalmen. Niks in het leven wat daar al niet verwoord en bezongen is. Dus eigenlijk zijn we met die psalmen waar we het graag hadden: niet meer dicht bij het leven óf dicht bij God, maar dicht bij het leven én bij God. Vraag het maar aan de Communicanten!

Ed Smeets

(KERK)MUZIKALE HEILIGEN

ROMANUS MELODUS

(CA.490-CA.560)

Op 1 oktober vieren wij het feest van de heilige Romanus Melodus, ook wel Romanus Melodicus of Romanos Melodos genoemd.

Hij is een van de grootste hymnedichters van de Byzantijnse Kerk, geboren omstreeks 490 in Emesa (nu: Hims in Syrië). Hij was diaken in het huidige Beiroet en priester in de Hagia Sophia in Constantinopel. Aldaar is hij ca.560 overleden.

In een afbeelding wordt hij voorgesteld hoe Maria aan hem verschijnt en hem de Schriftrol doet inslikken conform een fraaie legende over hem. Hij moest tijdens het kerstfeest de hymne voorzingen hoewel hij een bijzonder slechte zanger was. Maria om bijstand biddend, verscheen de Moeder Gods hem 's nachts in een droom en liet hem de tekst van de

hymne doorslikken. De volgende dag, het feest van de geboorte van de Heer, zong hij de hymne 'Over de geboorte', "Heden baarde de Maagd de Transcendente" als een nachtegaal. Zo ontving hij zijn zangerscharisma.

Ongetwijfeld is deze legende ontleend aan twee bijbelpassages, met name uit het Oude Testament, nl. Ezechiël 2,08-3,-3, en het Nieuwe Testament, nl. Openbaring 10,10.

In de Griekse kerk wordt hij beschouwd als de grootste componist van kerkelijke hymnen, de zgn. KONTAKIA, waarvan er 89 bewaard zijn gebleven. Van deze 'veterum melodorum princeps' is de beroemde AKATHISTOS-HYMNE, een rechtstaand gezongen hymne ter ere van de Maagd Maria. De Kontakia bestaan uit vele verzen, soms wel dertig of meer, gebaseerd op een aantal traditionele patronen (hirmoi genaamd). Ieder vers heeft een kort refrein, geschikt om gezongen te worden door het koor of de vierende gemeenschap.

In zijn 72e catechese over de kerkvaders op 21 mei 2008 sprak paus Benedictus XVI over deze weinig bekende figuur in de kerkgeschiedenis. Volgens de paus hoort de heilige Romanus Melodus tot de grote schare van theologen die de theologie omvormden tot poëzie, zoals de heiligen Efreem van Syrië, Ambrosius van Milaan, Thomas van Aquino en Johannes van het Kruis.

“Het geloof is liefde en daarom schept het poëzie, schept het muziek. Het geloof is vreugde, daarom schept het schoonheid” zo zei de paus. En elders in zijn catechese: “Romanus blijft in de geschiedenis bekend staan als een van de meest representatieve schrijvers van liturgische hymnen. De homilie was in die tijd voor de gelo-

vigen praktisch de enige gelegenheid voor catechetisch onderricht. Zo poneert Romanus zich als een uitstekende getuige van het godsdienstig gevoel van zijn tijd, maar ook van een levendige en originele catechese. Door zijn composities kunnen wij ons rekenschap geven van de creativiteit van deze vorm van catechese, van de creativiteit van de theologische gedachte, van de gewijde esthetiek en hymnografie van die tijd. De plaats waar Romanus preekte was een heiligdom aan de periferie van Constantinopel: hij besteedde de ambo die in het midden van de kerk stond opgesteld waarbij hij van een nogal kostbare mise-en-scène gebruik maakte; hij gebruikte muurschilderingen of iconen die hij op de ambo zette en maakte ook gebruik van de dialoog. Zijn homilieën waren metrisch gezongen, zogenaamde ‘kontakia’. De uitdrukking kontakion, kleine stok, schijnt te verwijzen naar het stokje waaromheen de rol draaide van een liturgisch of ander handschrift. Het aantal kontakia dat ons onder de naam van Romanus heeft bereikt is 89, maar de traditie schrijft er hem wel duizend toe.

(.....) Romanus gebruikt niet het plechtige Byzantijnse Grieks van het hof, maar een eenvoudig Grieks, dicht bij de volkstaal. Ik zou hier een voorbeeld willen aanhalen van zijn levendige en heel persoonlijke manier van spreken over Jezus Christus: hij noemt Hem ‘bron waaraan men zich niet brandt en licht tegen de duisternis’ en zegt: ‘Ik brand van verlangen U in de hand te houden als een lamp; want wie een lamp draagt tussen de mensen wordt verlicht zonder zich te branden. Verlicht mij dus, U die de onuitblusbare lamp bent.’ (...)

De liederen van Romanus de Melodos zijn doortrokken van warm kloppende menselijkheid, geloofsvuur en diepe nederigheid.

Deze grote dichter en componist brengt ons de hele schat aan christelijke cultuur te binnen die ontspringt aan het hart dat Christus heeft ontmoet, de Zoon van God. Uit dit contact van het hart met de Waarheid die Liefde is, ontstaat de cultuur, is heel de grote christelijke cultuur ontstaan. En als het geloof levend blijft, wordt ook deze culturele erfenis niet iets doods, maar blijft zij levend en van het heden. De iconen spreken nog vandaag de dag tot het hart van de gelovigen, zij zijn geen dingen uit het verleden. De kathedralen zijn geen middeleeuwse monumenten, maar huizen waar geleefd wordt, waar wij ons 'thuis' voelen: we ontmoeten er God en we ontmoeten elkaar. Evenmin is de grote muziek - het gregoriaans of Bach of Mozart - iets van het verleden, maar leeft van de vitaliteit van de liturgie en van ons geloof.

Als het geloof leeft, wordt de christelijke cultuur niet 'verleden tijd', maar blijft zij levend en tegenwoordige tijd. En als het geloof leeft, kunnen wij ook vandaag beantwoorden aan de inperatief die steeds weer in de Psalmen wordt herhaald: 'ZINGTVOOR DE HEER EEN NIEUW LIED'. Creativiteit, vernieuwing, een nieuw lied, nieuwe cultuur en aanwezigheid van heel het culturele erfgoed in de vitaliteit van het geloof, sluiten elkaar niet uit maar vormen een unieke werkelijkheid; zij zijn aanwezigheid van Gods schoonheid en van de vreugde dat wij zijn kinderen zijn." (Vert. uit het Italiaans door Past.Chr. van Buijtenen, pr.)

Guido Grond

Bronnen o.a.:

- www.rkddocumenten.nl/index.php?docid=2348.
- www.heiligen-3s.nl/heiligen/10/04/10-04-550-Romanus-MelodusConstantinopel.php. (A.van den Akker.s.j.)
- Kurt Honolka, Weltgeschichte der Musik. Rheingauer Verlagsgesellschaft Eltville am Rhein, pg.85.
- Andrew Wilson-Dickson, Geschiedenis van de christelijke muziek. KokVoorhoeve, 1996, pg. 151-152.
- Karl Gustav Fellerer, Geschichte der katholischen Kirchenmusik, Band I.Von den Anfängen bis zum Tridentinum. Bärenreiter-Verlag Kassel Basel Tours London, 1972, pg. 136, 138, en 338.
- Alfred Colling, Die religiöse Musik. Paul Pattloch Verlag - Aschaffenburg, 1957, pg.27 en 32.
- Liturgisch woordenboek.J.J.Romen & zonen, Roermond 1965-1968, kolom 2428-2429.

KOORDAGEN VOOR KINDEREN 2 t/m 4 SEPTEMBER 2009

Een driedaagse in Staykoay, Kerkensdreef 20 te Valkenswaard: zingen met zestig kinderen, in drie groepen onder leiding van bekwame dirigenten op verrassend muzikaal niveau. Ook met veel vrije tijd voor ontspanning, sport en spel met overnachting in een bosrijke omgeving. De data betreft de laatste week van de zomervakantie (week 36.) Dag en nacht zijn leidinggevend aanwezig. Contact-adres deelnemers: Harry Muskens, Lange Broekstraat 2, 4944 XJ Raamsdonk - tel. 0162- 512760. E-mail: h.muskens@hetnet.nl. Wie mag er mee doen? Iedereen in de leeftijd van 8 t/m 15 jaar. Voor verdere informatie: zie www.koorplein.nl.

VIERDE NATIONAAL MIDDENKORENFESTIVAL

Dit festival vindt plaats op ZATERDAG 3 OKTOBER 2009 te Den Haag. Thema van het festival is 'GEZEGEND BEN JE' naar aanleiding van psalm 128.

STUTTARTER ERKLÄRUNG ZUR KIRCHENMUSIK

In het tijdschrift 'Musik&Kirche, aflevering Januar/Februar 2009 - Nr.1 wordt aandacht besteed aan vier componisten die in dit jaar herdacht worden: Händel - Haydn - Mendelssohn - Spohr. (Zie blz. 6-8 aldaar.) Vervolgens ook de interessante 'Stuttgarter Erklärung zur Kirchenmusik', opgesteld door een zevental Evangelische kerkmusici.

In het Gregoriusblad Nr.2 (2009), blz.25, wordt naar dit tijdschrift Nr.1 verwezen. De inhoud is, zo lezen we, van belang omdat er aandacht besteed wordt aan de 'Stuttgarter Erklärung zur Kirchenmusik', gepresenteerd eind oktober 2008 tijdens het Kongress der Kirchenmusik van 22-24 oktober 2008 te Stuttgart.

"In tien stellingen worden behalve bekende fundamentele principes van liturgische muziek ook enkele duidelijke uitgangspunten geformuleerd ten aanzien van inculturatie.

Stelling 3: Eerste taak van de kerkmuziek is de eredienst. Het streven naar hoge kwaliteit houdt waarachtigheid in in zowel religieus als cultureel opzicht. Deze waarachtigheid sluit aanpassing aan de commerciële smaak van de dag uit.

Stelling 4: De gemeenschappelijke impact van muziek en theologie op de eredienst vraagt enerzijds om grotere theologisch-liturgische competentie van musici en anderzijds meer muzikaal-liturgische begaafdheid van theologen.

Stelling 5: De theologische en scheppende kracht van eigentijdse muziek moet meer aandacht krijgen. Grotere kennis van eigentijdse kerkmuziek kan vragen oproepen, die van grote betekenis zijn voor een hedendaags verstaan van het geloof."

Voor de volledige Duitse tekst en discussieartikelen hierover: zie bovenvermelde uitgave 'Musik&Kirche' of vraag bij ondergetekende. Ook verwijzen wij naar de recensie van dit tijdschriftnummer in Gregoriusblad Nr.2-2009, blz.25.

HARRY VALK ERELID NSGV

Tijdens de jaarvergadering van de algemene raad van afgevaardigden (ARA) en het hoofdbestuur van de Ned.St.-Gregoriusvereniging, gehouden op 19 juni j.l. te Den Bosch, werd de voormalige secretaris van het NSGV-hoofdbestuur benoemd tot erelid van de vereniging. Van harte proficiat voor deze langjarige trouwe dienst aan de bevordering van de liturgische muziek in onze kerkprovincie.

Foto: G.G.

ORGELMUZIEK VOOR IEDEREEN

In het Orgelpark, de voormalige kerk aan het Vondelpark te Amsterdam, is een nieuw symfonisch orgel in gebruik genomen. De Limburgse orgelbouwfirma Verschuieren te Heythuysen heeft er vier jaar aan gebouwd. Op 2 april j.l. is dit orgel door de hoofdorganist van de Notre Dame te Parijs officieel ingewijd. Info: www.orgelpark.nl. (Bron: Elsevier 4 april 2009, blz. 71.)

ANTWOORDPSALMEN

Geef de antwoordpsalm een volwaardige plaats in de liturgie. In de nieuwe Vlaamse zangbundel 'Zingt Jubilate' staan psalmrefreinen afgedrukt voor elke zondag van het kerkelijk jaar. Een aantal psalmen zijn door de werkgroep kerkmuziek van de Interdiocesane Commissie voor Liturgische Zielzorg volledig op muziek gezet bij deze psalmrefreinen. Gratis kunnen deze psalmen via de website www.kerknet.be/liturgie gedownload worden. Wie meer wil weten over de antwoordpsalmen leze de verhandeling tot verkrijging van de graad van Licentiaat in de Godsdienstwetenschappen door Kan. Jan Schrooten over 'De antwoordpsalm in de vernieuwde liturgie van de eucharistie'. Van zijn hand verschenen heel wat refrainen bij de antwoordpsalmen in 'Zingt Jubilate'. De auteur heeft in zijn praktijk als kapelmeester in de kathedraal van Antwerpen reeds vele refrainen gecomponeerd en dus de praktijk van de antwoord psalm toegepast. Verder het artikel van Dennis Vallenduuk, De antwoordpsalm, in: Eredienstvaardig, Jaargang 25, nummer 2 - april 2009. blz.29-31.

Guido Grond

IN MEMORIAM: LOUIS TOEBOSCH

De op 18 maart 1916 in Maastricht geboren componist, dirigent, organist, Louis Christiaan Toebosch is op 22 mei 2009 op 93 jarige leeftijd overleden.

Toebosch studeerde aan de R.K. kerkmuziekschool te Utrecht, aan het Muzieklyceum te Maastricht en het conservatorium te Luik. Na de tweede wereldoorlog vestigde hij zich in Breda alwaar hij als organist-dirigent werkte in de Sacramentskerk en als leraar aan de muziekschool.

Ook was hij docent op het Conservatorium te Maastricht en directeur van het Brabants Conservatorium (1965-1974.) Als dirigent werkte hij gedurende vele jaren bij het Tilburgs symfonieorkest (1946-1950), van waaruit het Brabants symfonieorkest is ontstaan.

Toebosch behoort tot de grote musici van onze tijd. Als leerling van ondermeer Hendrik Andriessen ontwikkelt hij een eigen componeerstijl. Als mens wordt hij omschreven als aimabel doch streng. Zijn zelfdiscipline en werklust waren groot. En ook de humor in de omgang met zijn studenten en medemusici ontbrak niet. Als organist en vooral improvisator oogstte hij veel lof. Louis Toebosch was in 1951 de winnaar van het fameuze eerste Haarlemse orgelfestival.

Zijn oeuvre als componist omvat vele werken voor evenzoveel bezettingen en gelegenheden.

Hij werd meermalen onderscheiden. Zo werd hij Ridder in de Orde van de H. Gregorius en Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Limburgs - Volkslied Bew. L. Toebosch.

S
A
T
B

Waar in 't bronsgroen eikenhout 't nachtegaaltje zingt
ei - ken hout 't nachtegaaltje zingt

Een veel gehoorde opmerking uit zijn mond was: "Laat het maar klinken". Dat zijn muziek door mag blijven klinken tot in lengte van dagen. Wij zij hem dank verschuldigd voor het vele goede werk in Gods kerk en daarbuiten. Hij moge rusten in vrede.

Ad Voesten

OPLEIDING KERKMUSICI

Wij vragen uw aandacht voor de toekomst van de kerkmuziek waarmee de opleiding van kerkmusici onverbreekelijk verbonden is. Om de kwaliteit en de kwantiteit van de koorzang in de toekomst te waarborgen is de opleiding van gekwalificeerde kerkmusici onontbeerlijk. KREATO Hogeschool voor Muziek in Thorn, waarmee de NSGV een convenant voor de opleiding van kerkmusici gesloten heeft, biedt de mogelijkheid kerkmusici op te leiden. Op bijna elk beginniveau en op bijna elke leeftijd kunt u een cursus beginnen. De kerkmuziekopleiding loopt grotendeels parallel met de HAFA-dirigentenopleiding en beide opleidingen doen daar hun voordeel mee. Onderstaand bieden wij u een overzicht van de opleidingsmogelijkheden voor kerkmusici (2009-2010):

I. Lager kader, tevens toelatingstraject “van niets tot “toelatingsexamen Kerkmusicus niveau III”.

Er zijn hiervoor de volgende drie mogelijkheden:

1. een muziekschoolopleiding tot minstens 2e en 3e graad (B-C examen) op ieder willekeurig instrument of zang.
2. vooropleiding KREATO (doorgaans twee jaren)
3. per dekenaat: als er meer dan 12 cursisten zijn willen NSGV-KREATO ter plekke een vooropleiding verzorgen: duur afhankelijk van kwaliteiten. Geen beginniveau nodig, wel wordt gelet op ‘ontwikkelbare kwaliteiten’; eindtermen van dit traject zijn beschreven in de toelating tot MDO/KMIII (MDO = Meerjarige Dirigenten Opleiding) en op te vragen bij KREATO.

2. Middenkader kerkmusici (Kerkmusicus niveau III)

Er zijn momenteel zes differentiaties Kerkmusicus III:

1. koordirectie *kerkkoordirigent*
2. gregorianist *gevoerd zanger en basisdirectie gregoriaans*
3. organist
4. ensembleleider *voegt samenzang, cantor en instrument tot een eenheid*
5. cantor *voorzanger en volkszangleider*
6. kinderkoordirigent *een specialisatie bij koordirectie*

Zowel de NSGV, de Dienst Liturgie en Kerkmuziek, als KREATO zetten in op de KM III opleiding (zowel wat betreft opleidingsniveau, slaristabel en praktische inzetbaarheid). Deze opleiding is landelijk erkend en gecertificeerd als middenkaderopleiding en is zowel op hoger amateurniveau als op lager beroepsniveau in te schalen. Vooral de specialisatie ensembleleider lijkt momenteel het meest praktijkgericht.

3. Hoger kader kerkmusici (Conservatoriumniveau opleiding kerkmusicus I en II).

Informatie over de opleidingen:

NSGV: 's middags tussen 14.00 en 17.00 uur tel. 0475-386725, e-mail: nsgv@bisdom-roermond.nl

KREATO Thorn, tijdens kantooruren 0475-561946 - dhr. Dominique Schreurs.

DKLM, doorgaans 's morgens 0475-386777 - dhr. Gerard Sars.

Informatie over kerkmusicus is ook te vinden via de site van de Katholieke Dirigenten- en Organistenvereniging: www.kdov.nl

(KERK)MUZIEK OP DE ELEKTRONISCHE SNELWEG (XXV)

WWW.NSGV.NL

Sinds kort is er een nieuwe website van de landelijke Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging, gevestigd Kromme Nieuwegracht 66, 3512 HL Utrecht.

WWW.KERKNET.BE/LITURGIE

Via deze Vlaamse website kunt u psalmen downloaden. Deze psalmen behoren bij de psalmrefreinen, gepubliceerd in de Vlaamse zangbundel 'Zingt Jubilate'.

WWW.VCLM.BE

Koorbewerkingen of koorwerken zijn sinds kort te vinden op de vernieuwde website van het Vlaams Centrum Liturgische Muziek: www.vclm.be.

WWW.SINT-JACOBSHUYS.BE

Reeds jaren werken de Vlaamse koordirigent/componist Ignace Thevelein en organist/componist Jos Bielen aan een CD-serie 'Door de wereld gaat een lied..' Op deze website staat een overzicht van de inhoud van alle tot nu toe verschenen cd's met liederen uit 'Zingt Jubilate' en wel onder 'kerkmuziekwinkel'.

De Vlaamse bundel 'Zingt Jubilate' bevat ook veel Nederlandse gezangen uit het 'Liedboek voor de kerken' en 'Gezangen voor liturgie'.

De serie is ook verkrijgbaar via de boekhandel Berne in Heeswijk (www.berneboek.com) en op www.kerkmuziek.nu zijn enkele geluidsfragmenten te beluisteren.

WWW.EENFIJNEDAG.BE

Op deze website informatie over Eerste Communie- en Vormselviering.

Solterra

CANTATE DOMINO

In het kader van 450 jaar bisdom Roermond is het wel eens interessant te duiken in het verleden. Wat is er zoal geschreven over de kerkmuziek en over vanuit de toen reeds bestaande St. - Gregoriusvereniging in ons bisdom.

In een brochure van de 'St-Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond' uit 15 Oct. 1938,-dus ruim 60 jaar geleden!-met een voorwoord van Dr.G.Lemmens, Bisschop van Roermond lezen wij over de 'Korenbonden', geschreven door V.Kellenaers, pr. Heerlen), Secretaris van het Diocesaan bestuur, het volgende fragment:

Korenbonden

Wat zou er van onze St-Gregoriusvereniging geworden zijn, als er geen korenbonden geweest waren?...

Hoezeer immers de Nederlandse St-Gregoriusvereniging ook trachtte de band met de vele kerkkoren te onderhouden, hoezeer ook de vereniging, gelijk ze over heel 't land is verspreid, bloeit en groeit en vruchten oplevert, toch bleek gedurende de laatste 20 jaren de z.g. korenbond het doelmatig apparaat, waardoor de interdiocesane en diocesane besturen hun leden bereikten. We denken hier aan Gregoriusdagen, Zangersavonden, cursussen voor Gregoriaans, directeurencursussen en andere door de dekenale of gewestelijke korenbonden georganiseerde zangersbijeekomsten.

Inderdaad, dat houdt de Kerkmuziek-actie in 't leven, en daarom moeten we ook in de toekomst onze kracht blijven zoeken in deze onderafdelingen van de grote landelijke St-Gregoriusvereniging, de korenbonden!

Door de korenbonden wordt allereerst de saamhorigheid be-

vorderd onder de kerkzangers, en wordt er aan degenen, die de betrekkelijk moeilijk Greg. zang nog niet voldoende beheersen, gelegenheid geboden, om geheel op de hoogte te komen. Want, al zal men van 'n enkele zangersavond of St-Gregoriusdag nu direct niet zoveel kennis of zangtechniek meenemen, een feit is 't, dat door de voorbereiding, die men treft, aler een koor op zo'n bijeenkomst optreedt, reeds veel geleerd wordt. . . . Bovendien hoort men de goede en minder goede uitvoeringen van anderen; en, al mag zulk een uitvoering ook absoluut geen wedstrijd zijn, men wil toch zo goed mogelijk voor de dag komen, en men spiegelt zich zowel aan de volmaaktheid, als aan de fouten van andere koren.

Het mag nog wel eens gezegd worden, dat er korenbonden ten grave zijn gedaald, doordat er te veel aan concoursmäsige uitvoeringen werd gedaan, waardoor de onderlinge naijver zozeer in het spel kwam, dat de christelijke liefde eronder moest gaan lijden. . . .

Neen, als onze kerkkoren samenkomen, om er te zingen en van elkander te leren, dan moet dat in broederlijke liefde gaan, niet elkanders pogen afbrekend, doch opbouwend elkaar steunen en helpen om den Heer een nieuw lied te zingen, schoner en vromer dan vroeger. . . .

Veel tijd behoeft er aan die bijeenkomsten — in onze tijd van vergadering en meetings — niet besteed te worden, om er het leven in te houden! Als zulk een bond ook slechts eenmaal per jaar een uitvoering geeft, één cursus organiseert, of een vergadering belegt, waarop óók gezongen wordt, dan zal dat onmiskenbaar goede gevolgen hebben, en doet de bond vruchtbaar werk. Daarvoor is echter nodig, dat er een actief bestuur aan het hoofd staat met vooral een actieven secretaris, die tijdig de periodieke bijeenkomsten uitschrijft.

We mogen heus in ons Bisdóm niet klagen! Als men zo eens aan de radio luistert, naar de uitgezonden Hoogmis, dan kan men constateren, dat er vele koren zijn, die goed *Gregoriaans* zingen; maar deze danken dan ook niet zelden hun vooruitgang aan. . . . het lidmaatschap van een Korenbond, waarin ze leerden, allereerst dat zo voorname en toch zo vaak verwaarloosde gedeelte onzer kerkmuziek behoorlijk uit te voeren.

Er bestaan in ons Bisdóm 8 zulke, meer of minder actieve, Korenbonden. Een groot deel van de parochiële kerkkoren is daarbij aangesloten. Er zijn echter ook nog enkele dekenaten waar tot nu toe geen Korenbond werd opgericht; hier en daar is er een ter ziele gegaan.

Hoe zal men 't nu aanleggen om ook de koren van laatstbetoelde dekenaten aan de zegeningen van een Bond deelachtig te doen worden?

ZINGEN IS ... SPREKEN OP EEN BEPAALDE TOONHOOGTE

Deze definitie van zingen is misschien wat kort door de bocht, maar is van groot belang als het gaat om interpretatie en afwerking bij het zingen in koorverband. De grote vraag is dan ook: hoe zeg ik het, alvorens te komen tot: hoe zing ik het?

Vaak maakt de componist bij zijn compositie gebruik van een hem aansprekende tekst of gedicht. Als men als dirigent met het eindresultaat, de compositie, geconfronteerd wordt, is het goed om het compositieproces nog eens te reconstrueren. Het zich verdiepen in de gedachtegang van de componist leidt dan vanzelf tot de goede interpretatie.

Keer terug naar het gedicht. Het declameren ervan geeft al een eerste indicatie ten aanzien van het notenbeeld. Niemand zal het in zijn hoofd halen om iedere lettergreep even lang en zwaar te maken. Dit zou leiden tot een zielloos opdreunen van de tekst, vergelijkbaar met het klassikaal opdreunen van rekensommetjes als: $1 + 1 = 2$; $2 + 2 = 4$, enz.

Bij het natuurlijke spreken maken we meteen onderscheid tussen belangrijke lettergrepen en onbelangrijke. Een componist is al snel geneigd om belangrijke lettergrepen ook echt langer te maken t.o.v. onbelangrijke (on – lang = kort). Lees het volgende spreekwoord maar eens langzaam en duidelijk:

maart roert zijn staart en april doet wat hij wil.

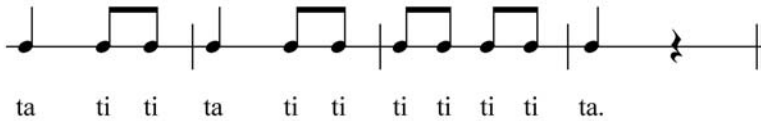
Waarschijnlijk zal een componist dit “bevrozen” in het volgende notenbeeld:

Maart roert zijn staart en a - pril doet wat hij wil.

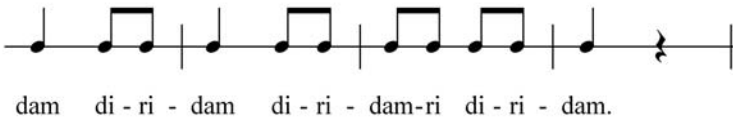
Maar nu komt het grote gevaar!

Het notenbeeld is in detail niet nauwkeurig genoeg om de fijne nuance in de articulatie vast te leggen. Zou men alleen het notenbeeld zien, zonder tekst, dan klinkt al snel de door mij zo verafschuwde “dreun”:

En dus kom ik terug op de vraag aan het begin van dit artikel: hoe zeg ik het? Kies ik voor de dreun, die keurig het notenbeeld produceert, of volg ik de natuurlijke dictie van de tekst, ook als dit ten koste gaat van de exacte ritmische ordening?

Zelf ontwierp ik in mijn eigen methode een ritmetaal die het natuurlijk spreken imiteert. Lees het notenbeeld nog maar eens op deze manier:

De lettergreep “dam” volgt het woordaccent, in dit geval tevens het maataccent. De “diri’s” zijn de lichte noten die een stuwende functie hebben naar het volgende accent. Zo ontstaat bijvoorbeeld een abstract woord als “diridam”, vergelijkbaar met “Amsterdam”.

Bij het reciteren, zowel in Gregoriaans, als bij een reeks herhalingsnoten, valt me op, hoe zangers geneigd zijn het notenbeeld op een verkeerde manier absoluut te nemen. le-de-re let-ter-greep wordt precies even lang gezongen, want de noten duren toch even lang (?). Maar hier moet de natuurlijke dictie voorrang krijgen. De woordaccenten zijn de steunpunten, maar iedere “ta ti ti ta” moet vermeden worden. Zó zeg ik het niet, dus zo zing ik het niet.

N.B. Natuurlijk kan iedere componist om wat voor reden dan ook afwijken van bovenstaand verhaal. Een ritmische syncope bijvoorbeeld wordt ervaren als een uitzondering. En uitzonderingen bevestigen de regel, nietwaar?

Ik zal nooit vergeten, hoe ik een aantal jaren geleden een oefening deed met een kind van 7 jaar om gevoel voor vorm en ritme bij te brengen. Ik stelde hem een abstracte vraag in mijn ritmetaal:

Dam di - ri - dam da dam di - ri - dam?

Ik verwachtte een dergelijke nazin terug, maar na enig nadenken kwam het verrassende, concrete antwoord:

Ik ga van - mid - dag bij Mi - chael spe - len.

Een muzikles is geen TEL-les, maar een TAAL-les.

Annie Jansen

MUZIKALE OPVOEDING OP SCHOOL ONDERMAATS

(tt-canvas-02 april '09)

“In veel scholen is de muzikale opvoeding ondermaats. Dat blijkt uit gegevens van de Vlaamse onderwijsinspectie.

De voorbije acht jaar werden 2500 basisscholen en 950 secundaire scholen doorgelicht. Veel scholen moesten zaken bijsturen, maar opvallend is dat zowat overal de muzieklessen beter kunnen.

In het basisonderwijs zijn er meestal geen speciale leerkrachten en in het secundair onderwijs zit muziek vaak in het verdomhoekje. Vaak staan leraars er alleen voor, moeten ze in meerdere scholen werken en hebben ze geen geschikt vaklokaal!”

En is het in ons eigen land, in onze eigen provincie Limburg anders? Graag een antwoord op deze problematiek over de muzikale opvoeding in het onderwijs. Immers, het gaat om de toekomst van de vocale, instrumentale (kerk)muziek in de toekomst!

TOELICHTING

DO-UT-DES-MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de diocesane Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: “ik geef opdat jij zult geven”.

Getransponeerd naar onze intentie betekent dit zoveel als: wij als diocesane NSGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met

een bijdrage ter bestrijding van de onkosten.

U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten. Vriendelijk verzoek: Wilt U wel ons secretariaat hiervan met een briefkaart op de hoogte stellen!

Voor gebruik buiten het bisdom is schriftelijke aanvraag om legale kopieën à € 0,25 per blad te verkrijgen verplicht.

Alle composities zijn copyright van het eigen fonds USC-Strassbourg/NSGV-Roermond, tenzij anders vermeld.

Inleiding

Sinds het begin van dit jaar is het tijdschrift Lied&Liturgie geïntegreerd in het tijdschrift Zacheus-Wegwijs in de liturgie. Een uitgave van de Interdiocesane Commissie voor Liturgische Zielzorg, Guimardstraat 1, 1040 Brussel. Abonnement: €12.

Uit vorige afleveringen van Lied&Liturgie publiceren wij met verlof twee orgelwerken. Namelijk Sortie-Toccato, is genomen uit nr.2 (2008); Orgel Positief - Variaties uit nr.3 (2006). Overigens: op www.kerknet.be/liturgie is er voor elke zondag een psalmcompositie te vinden die past bij de P-verzen uit Zingt Jubilate. Die composities zijn voorzien als antwoordpsalm en gratis te downloaden.

Variatie-tussenspelen melodie A.Valerius 1625, bew. Herman de Houwer.

Variaties over de bij ons zeer bekende en veel gezongen melodie met de woorden; “De Geest des Heren heeft een nieuw begin gemaakt”, “God die ons heeft voorzien” en “Aan wat op aarde leeft”. Tweestemmig, eenvoudig en op een goede zanghoogte.

Sortie-Toccato - Denis Roosen

De jonge Belgische componist musicus Dennis Roosen geboren in 1982 te Haselt studeerde af aan het Lemmens instituut te Leuven. Het hier gepubliceerde orgelwerkje “Sortie-Toccato” is van zijn hand. In KGL proberen we altijd relatief eenvoudige muziek voor u te vinden, zodat het zijn ingang kan vinden in de kerkmuzikale praktijk. Met dit werkje moet dat lukken. “Een beetje vreemd maar toch wel lekker” is een passende omschrijving van het gebruikte klankidoom. Romantiek en expressionisme vermengen zich soms lijkt het wel een taalstrijd. Wordt het Frans? Of toch meer in Nederlandse stijl? De uitkomst is voorsnog onbeslist. Het is een leuk stuk om te spelen.

*Guido Grond
Ad Voesten*

Orgel Positief Variaties - tussenspelen

God die ons heeft voorzien
Aan wat op aarde leeft

m.: A. Valerius 1625
bew.: Herman de Houwer

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat) and the time signature is 4/4. The music begins with a whole rest in both staves. The upper staff then plays a series of eighth and quarter notes, while the lower staff provides a rhythmic accompaniment with eighth and quarter notes.

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat and the time signature is 4/4. The music continues from the first system. The upper staff features a melodic line with eighth and quarter notes, and the lower staff continues with a rhythmic accompaniment.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat and the time signature is 4/4. The music continues. The upper staff has a melodic line with eighth and quarter notes, and the lower staff has a rhythmic accompaniment.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat and the time signature is 4/4. The music continues. The upper staff has a melodic line with eighth and quarter notes, and the lower staff has a rhythmic accompaniment.

The fifth system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat and the time signature is 4/4. The music concludes with a final cadence. The upper staff has a melodic line with eighth and quarter notes, and the lower staff has a rhythmic accompaniment.

18

Musical notation for measures 18-21. Treble clef, bass clef, key signature of one flat. Measure 18 has a repeat sign. Measures 19-21 feature a melodic line in the treble and a bass line in the bass.

22

Musical notation for measures 22-24. Treble clef, bass clef, key signature of one flat. Measure 22 has a first ending bracket. Measure 23 has a second ending bracket. Measure 24 is the final measure of the section.

25

Musical notation for measures 25-27. Treble clef, bass clef, key signature of one flat. Measures 25-27 feature a melodic line in the treble and a bass line in the bass.

28

Musical notation for measures 28-30. Treble clef, bass clef, key signature of one flat. Measures 28-30 feature a melodic line in the treble and a bass line in the bass.

31

Musical notation for measures 31-32. Treble clef, bass clef, key signature of one flat. Measure 31 has a melodic line in the treble and a bass line in the bass. Measure 32 is the final measure of the section.

Sortie - Toccato

m.: Denis Roosen

1 *Maestoso*

ff

6 *To Coda*

11

16

21

26 *D.C. al Coda* *Coda*

rit.

31

Detailed description: The score is written for piano and bass. It begins with a treble clef and a 2/4 time signature. The key signature has one flat (B-flat). The piece is marked 'Maestoso' and starts with a fortissimo 'ff' dynamic. The first system (measures 1-5) features a series of chords in the right hand and a rhythmic pattern of eighth notes in the left hand. The second system (measures 6-10) is marked 'To Coda' and continues the rhythmic pattern in the left hand while the right hand plays chords. The third system (measures 11-15) shows the left hand playing a steady eighth-note accompaniment. The fourth system (measures 16-20) includes a first ending bracket and a repeat sign. The fifth system (measures 21-25) features a second ending bracket and a repeat sign. The sixth system (measures 26-30) is marked 'D.C. al Coda' and 'Coda', with a 'rit.' (ritardando) instruction in the left hand. The seventh system (measures 31-35) concludes the piece with a final chord and a fermata.

EEN MOOIE EERSTE DANKJEWELDAG!

Voor de vormelingen en de misdienaars wordt er met regelmaat iets georganiseerd, maar de trouwe kinderen van alle kinderkoortjes her en der door heel Limburg, worden vaak vergeten. En dat terwijl een stuk toekomst van de o zo belangrijke kerkmuziek wellicht juist bij hen ligt! Reden te meer om in het kader van het Da Capo-project, dat immers de kinderkoorzang wil stimuleren, een **dankjeweldag** te houden, speciaal voor hen.

In Heerlen waren we welkom, op 13 juni. Vanwege de kermis in het centrum was de locatie verplaatst naar het Arcuscollege, maar daar was de gastvrijheid groot en de sfeer perfect. De mensen van buurtcentrum het Eekehoes boden meteen alle hulp en ook de school stelde conciërge en faciliteiten graag ter beschikking. Vanaf 10 uur 's morgens kwamen kinderen van heinde en ver binnengelopen: uit Well, Horst, Sevenum, Hegelsom, Linne, Neer, Baexem, Heerlen en Landgraaf waren koren aangemeld. 120 zingende kinderen was het resultaat. Het dekenaat Horst had zelfs voor een hele bus gezorgd. In de ochtend veranderde het grote schoolplein in een klein festivalterrein: een professionele Bühne en idem geluidsinstallatie maakten van de kleine talenten grote sterren. Er werd gezongen en gedanst, gevendeld en met veel plezier opgetreden en gekeken. Angelique van Schendel (www.studiohetpodium.nl) stelde de talenten op hun gemak en praatte met grote vaardigheid de optredens aan elkaar. Het uur dat er voor uitgetrokken was, bleek veel te kort. Indrukwekkend was met name het optreden van de jeugdige dames van The Young Singers

uit Lauradorp en het solo-optreden van Charlotte. Er werd opgemerkt dat we met deze inzending meer resultaat hadden geboekt op het Eurovisie Songfestival dan ...

Daarna was het lunchtijd: de bakkers en winkeliers in de omgeving hadden voor broodjes en alle beleg gezorgd. 'Voor de kinderkoren? Dan neem zo maar mee!' Een geweldige geste en een blijk van grote waardering

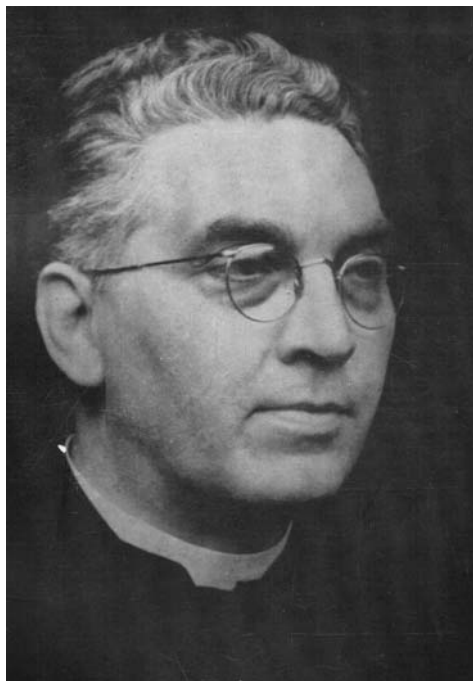
hunnerzijds. Deken Van Galen wist de kinderen te boeien en te motiveren door te vertellen dat hij vroeger niet kon en mocht zingen, maar dat hij later in de kerk dat wel mocht en het nu ook kan! Na de lunch stonden er allerhande workshops op het programma: djembe en toneel, zang en dans, drama en leren jongleren, en voor de allerkleinsten knutselen (dat laatste was door goede medewerkers geïmproviseerd in de laatste dagen voor 13 juni toen de aanmeldingen ineens binnenstroomden.) Angelique had voor de nodige enthousiaste en kundige instructeurs gezorgd. Onder een stralende zomerzon lieten de kinderen hun kunsten zien op het podium, waarna 'Fritz met een Z' met zijn goocheltrucs de nog steeds niet moe te krijgen kinderen danig wist te onderhouden. De dag eindigde met een ingetogen gebedsdienst vol kinderkorenzang in de kerk van de Laanderstraat. Met de zegen van Godswege ging het daarna huiswaarts.

Wat een mooie dag! Naar het schijnt is er in de bus nog volop gezongen... Klein niet onaardig detail: na afloop kwam er een mail vanuit het Arcuscollege en het Eekehoes dat het opgevalen was dat al die kinderen zo gedisciplineerd waren. Tja, zo zijn die van ons: gemotiveerd tot en met! Een aantal koortjes hadden zelfs na zo'n drukke dag nog verplichtingen in de avondmissen in de eigen parochie: van afzeggen of op z'n beloop laten was geen sprake! Er werd natuurlijk ook al meteen gevraagd naar de datum van de volgende keer!

Ed Smeets

SAMEN

In het kader van 450 jaar bisdom Roermond even een terugblik in de recente geschiedenis, de tijd van Mgr.Schrijnen, Mgr.Lemmens en Mgr.Hanssen. Het is ook de tijd van Mgr. Feron, geboren te Lutterade-Krawinkel op 27 juni 1896. Op 12 maart 1921 priester gewijd en voor een vierjarige studie naar Rome benoemd en aldaar aan de Pontificia Università Gregoriana gepromoveerd tot doctor in de theologie. In 1925 benoemd tot kapelaan te Valkenburg en in 1927 benoemd tot hoogleraar aan het Groot Seminarie te Roermond. Daar gaf hij 37 jaar onderricht, eerst in de dogmatiek en kerkgeschiedenis, daarna in de moraltheologie en de ascese.

In 1934 werd hij, 38 jaar oud, president van het seminarie, sinds 1942 in combinatie met de functie van vicaris-generaal van het bisdom Roermond. Na de dood van Mgr.Hanssen werd hij op 28 juni 1958 gekozen tot kapittelvicaris en daarmee tot bestuurder van het bisdom Roermond. Kort daarop, op 14 juli 1958, overleed deze grote zielzorger tijdens nachtelijke arbeid voor het weekblad 'Credo', waarvoor hij gedurende tien jaren de gehele kopij had verzorgd. De beste Credo-artikelen van Mgr.Prof. Dr.F.Feron uit 1949-1958 zijn verschenen onder de titel 'Het Credo van Mgr Feron'. Een uitgave van het Diocesaan Missiebureau, bisdom Roermond z.j..

Daarin een artikel, getiteld 'SAMEN'. De auteur maakt een vergelijking met een koor zangers uit die periode.

"Het 'geheel' heeft een eigen 'zijn', onderscheiden van het 'zijn' der 'delen', gelijk het ook een eigen doel heeft, onderscheiden van het doel der delen. Klinkt dat niet geweldig? Maar dat is ook 'wijsbegeerte' en u weet misschien wel, dat de wijsbegeerte 'de kunst is om aan sommige iets onduidelijk te maken dat aan iedereen duidelijk is!'. Zo heeft tenminste ooit eens 'n groot man sarcastisch gezegd!

Maar nu luistert eens:

Stel u voor, dat ergens honderd zangers zouden zijn. Ieder van hen zou een pracht-stem hebben; ieder zou de kunst

van zingen perfect verstaan; en ze zouden allemaal tegelijk aan 't zingen slaan. Dan hebt ge natuurlijk honderd zangers; dan zoudt ge wellicht kunnen zeggen, dat ze alle honderd magnifiek zingen. Maar hebt ge dan al een 'koor'? Natuurlijk niet! Daarvoor is heel wat anders nodig. Daarvoor moet elk van deze zangers zich als een 'deel' gaan beschouwen van een 'geheel'. Daarvoor moeten ze onder één dirigent gaan staan en zijn directie volgen. Daarvoor moeten ze niet op zich zelf blijven zingen, maar volkomen 'samen', hetgeen tot stand komt doordat ze één-zelfde lied kiezen, de maat observeren, zich aanpassen aan de andere partijen, het 'gezag' van de dirigent volgen, niet op zich zelf iets schoons willen presteren maar DIENSTBAAR willen zijn aan de muzikale schoonheid, welke door het 'geheel' tot stand wordt gebracht, met één woord: ze moeten 'deel' willen zijn van een levend 'geheel', nederig en dienst-

vaardig genoeg om als het ware verloren te gaan in de prestatie van het geheel. Ja, men kan zelfs zeggen dat de polyphonie des te schoner is naarmate de prestatie van de enkeling als persoonlijke prestatie verdwijnt en opgaat in het geheel.

Zo is het in een koor van zangers; wie zou het ontkennen! Maar zo is het ook in alle andere vormen van een levend 'geheel'. Zo is het ook in een gezin, in een klooster, in een school, in een vereniging, in een parochie en ga zo maar door. Elk lid moet zijn eigen plaats en taak erkennen en nederig genoeg zijn om daarmee tevreden te zijn en ze goed te vervullen. Elk 'deel' moet dienstbaar willen zijn aan het 'geheel' en zijn kracht inzetten niet om zelf groot en prachtig voor de dag te komen maar om het doel van het geheel te dienen."

Guido Grond

ZINGEN: GEEN VERSIERING

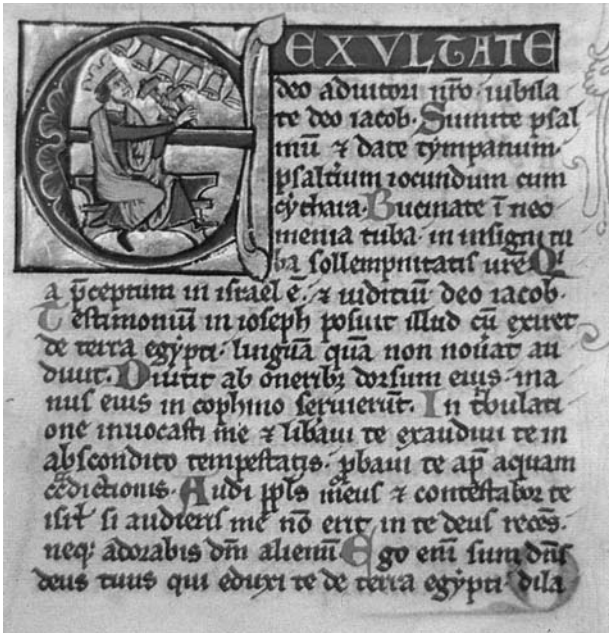
Samenzang in de liturgie is dus geen facultatief element dat alleen maar voor wat bijkomende versiering zorgt. Het zingen is een noodzakelijk en integrerend bestanddeel van de liturgie. Het versterkt de zeggingskracht ervan.

Daar waar het mogelijk is, is het dus wenselijk om in een viering of gebedsdienst één of meerdere liederen samen te zingen."

*(Joris Polfliet, Zingen in gebedsvieringen,
in Zacheus jrg.22, nr.1 (2008-2009), blz. 24-25.*

LÈVE ROLDUC...

"ROLDUCSE" COMPONISTEN-LERAREN-MUSICI

In de periode 1770-1950 en later zijn als priester-leraar of als leek de volgende personen aan het opleidingsinstituut Rolduc verbonden geweest.

In de Rolducse Annalen wordt op 1 januari 1772 voor het eerst melding gemaakt van een zekere **PAUL HERMANS** uit Moresnet. Hij vervulde te Rolduc de functies van organist, huisknecht en barbier van de confrères!

Over de volgende muzikale Rolduciens valt wat meer te zeggen:

BERNARD ANTOINE POTHAST: * 7 oktober 1823 te Sittard - † 13 maart 1904 te Sittard. Volgens Dr. Hans van Dijk is Pothast 'een der belangrijkste figuren uit de Limburgse cultuurgeschiedenis van de negentiende eeuw, een verdienstelijk muzikant en een veelzijdig geleerde.' Pothast levensmotto luidde: 'Leren, onderwijzen of schrijven was mijn genoegen' (Aut discere, aut docere aut scribere dulce habui). Tot juli 1898 verbleef hij te Rolduc om zich daarna te vestigen in Sittard waar hij in 1904 overleed.

Tot het bekendste werk van Pothast behoort zijn opus 23, de zgn. 'Mattheus-Passie van Pothast', de 'Passio secundum Mattheum' voor gemengd koor. Dit werk kan menig oud-Rolducien uit de naoorlogse jaren zich nog levendig herinneren. En het dameskoor van de dekenale kerk te Sittard zong bij gelegenheid van de 150ste geboortedag van deze Sittardse priester-componist zijn Opus 75 (1882): Messe à 2 voix égales avec orgue à notre Dame du Sacre Coeur'.

Over deze toch meest bekendste 'Rolducse' componist-leraar zegt Hans van Dijk: "Hij is zeker niet Limburgs belangrijkste componist geweest, maar zijn belang voor de Limburgse cultuurgeschiedenis is door zijn tijdgenoten niet begrepen en door onze eeuw onderschat."

JOSEPH HANNÖVER: * 27 juli 1852 te Kerkrade - † 2 juli 1927 te Kerkrade.

WILLEM

JOSEPH

RIETRA: *

1854 te Hulsberg - † 1931 te Kerkrade. In 1875 werd Rietra benoemd tot organist en muzikleraar te Rolduc. Deze functies vervulde hij tot 1930. Voorzover bekend componeerde hij alleen orgelmuziek in Caeciliaanse trant. Bekend zijn van hem een aantal transcriptions voor orgel van werken van

J.S.Bach, G.F.Händel en anderen, daterend uit de periode 1870-1880. Historisch zijn deze van belang omdat Rietra de Rolducse gemeenschap in contact bracht met toen in Limburg onbekende muziek, waaronder ook protestantse muziek.

65. Lève Rolduc

Melodie van G.F.Händel

Lève Rolduc, ton front — ra — di —
eux ! Dieu — te bé — nit du
haut — des cieux ! Rap — pel — le
toi tes fils nom — breux, Sain — te ci —
té, — re — çois nos vœux ! D.C.

EMILE BROUWERS *21 sept. 1899 te Munstergeleen - † 29 mei 1981 te Sittard. Van 1927-1934 leraar muziek te Rolduc. Organist aan de Michielskerk, de zgn Paterskerk aan de markt te Sittard. Persoonlijk gekend toen ondergetekende kapelaan was aan de St.Petrus- en St.Michielskerk te Sittard (1968-1975).

Hij schreef de muziek van het St.-Rosalië: 'Heilige Rosa, patronesse, schuts van Sittards stad en volk. Blijf in alle nood en zorgen ons tot voorspraak en tot tolk.'

MATHIEU ALPHONSUS MARIA KNOPS, priester-leraar: * 4 sept. 1880 te Heerlen - † 22 juli 1955 te Gulpen. Van 1905-1928 werkzaam te Rolduc. Daarna pastoor te Limmel, Vaals en Gulpen.

HENRI NILLESEN. * 1869 - † 11 november 1941. Priester-leraar te Rolduc van 1900-1922. Hij was o.a. dirigent van het koor te Rolduc. Van hem is geen enkele compositie bewaard. Na zijn Rolducse periode was hij pastoor te Bemelen, Rimburg en Kerkrade.

A.H.H.J. (HARRY) ZUYLEN (geoloog!): * 5 oktober 1897 te Maastricht - † 26 september 1975 te Sittard. Van 1922-1946 was hij koordirigent te Rolduc; van 1932-1953 docent aan de muziekschool te Heerlen. Daarna had hij de leiding van de muziekschool te Sittard.

PIERRE ZEYEN: * 7 maart 1883 te Schimmert - † 18 februari 1968 te Kerkrade. Pianoleraar te Rolduc, en later organist te Rolduc.

HUIBVONCKEN: * 1911 te Wylre - † 1969 te Beek. In 1946 prefect van het koor te Rolduc. Daarna kapelaan te Meerssen en dirigent van de 'Meerssener Nachtegalen'. Volgens Hans van Dijk moet hij veel hebben gecomponeerd. Slechts één werk is bekend: Motet 'Panis Angelicus' voor 7st.koor en orgel. Van 1963 - 1969 was hij werkzaam als pastoor te Beek.

Nico Zeyen: * 19 februari 1919 te Kerkrade - † 5 juni 2000 te Kerkrade. Van 1942-1970 organist en orgelleraar te Rolduc. Wie herinnert zich als oud-Rolducien niet zijn imposante orgelconcerten 's zondags na het lof? Toch altijd een twintigtal studenten bleven geboeid zitten luisteren en maakte er kennis met ook de moderne orgelliteratuur. Zie ook KGL 60 - oktober 2000, blz. 20.

Guido Grond

Bronnen, o.a.:

- Dr Hans van Dijk, Panorama van drie eeuwen muziek in Limburg. Serie Maaslandse Monografieën. Uitgave: Eisma B.V., Leeuwarden/Maastricht, 1991. Een van harte aanbevolen studie.
- G.Grond, B.A.Pothast, een Sittardse componist, 150 jaar geleden geboren, in: Parochieblad H.Petrus en H.Michael, 9e jrg., nr. 44 - 29 september, e.v.
- De Sleutel - Bisdomblad, jrg.31-jan.2004. Thema: Rolduc.
- Het vierde Rolduc, 1946-1971, geschiedenis van een klein-seminarie. Uitg. Roderland Kerkrade, 1983.

KGL-BIBLIOTHEEK-NIEUWS

RECENT VERSCHENEN UITGAVEN SINDS APRIL 2009

LITURGISCHE DOCUMENTATIE V

De bijlage bij het Directorium voor de Nederlandse Kerkprovincie 2008/2009, deel 5, bevat DOCUMENTEN OVER GEWIJDE MUZIEK.

Hoofdstuk I betreft liturgische gezangen en gewijde muziek:

I. Gregoriaanse en latijnse gezangen.

II. Directorium voor liturgische gezangen. Eerste algemene lijst van 112 goedgekeurde Nederlandstalige gezangen sinds de instructie 'Liturgiam authenticam' (2001).

III. Instructie 'Musicam sacram' (1967) over muziek in de heilige liturgie.

IV. Muziek in kerkgebouwen buiten de liturgische vieringen. (1987)

V. Aanwijzingen voor het zingen van de passie (1989)

Hoofdstuk II betreft recente liturgische documenten:

I. Het gebruik van de romeinse liturgie van vóór de hervorming van 1970: Motu proprio 'Summorum pontificum' van paus Benedictus XVI (2007) en de verklaring van de Nederlandse bisschoppen.

II. Brieven van de Nederlandse bisschoppen over liturgie: Adventsbrief 'Komt laat ons Hem aanbidden...' (2007); brief over de viering van het sacrament van de Eucharistie (2008) en brief over de bedienaar van de ziekenzalving (2008). Dit vijfde deel van de liturgische documentatie is een onmisbaar handboek voor allen beroepsmatig betrokken bij liturgie en kerkmuziek. Dit zou in elk parochiecentrum, cq. pastorie aanwezig moeten zijn. Eventueel los van het directorium verkrijgbaar.

Uitgave: Nationale Raad voor Liturgie - Utrecht. Tel. 030-2326909. Prijs, inclusief Directorium: €14,95.

GEZEGEND ONDER DE VROUWEN

Werkcahier 23 van de 'Stichting Midden onder u'.

52 bladzijden suggesties voor vieringen van verschillende Mariafeesten met o.a. liederen, overwegingen en iconen. Besteladres: tel. 043-3648648 - www.middenonderu.nl. Prijs: €16,50. Zie ook in Toonkamer NSGV-Utrecht.

JONGERENKOREN

Martin Hoondert, **BEAT VERBINDT. OVER JONGERENKOREN EN HUN REPERTOIRE**

'Als we willen weten hoe de beat de kerk is binnengekomen en daar nu functioneert, kunnen we gaan kijken bij die koren waarbij de beat een opvallend, zo niet dominant kenmerk is van hun repertoire: de jongerenkoren. Weliswaar horen we de beat niet alleen bij jongerenkoren, toch zijn zij hierin exempla-

risch en maken zij, zo zal ik betogen, de liturgische muziek van de toekomst', aldus de hoogleraar Muziek en Christendom en hoofdredacteur van het Gregoriusblad. Het artikel is een gedeelte van een lezing, uitgesproken op de studiedag 'EEN VITALE PAROCHIE HEEFT EEN JONGERENKOOR', georganiseerd door Code-Music op 31 januari jl. te Tilburg. Lees het artikel in het Gregoriusblad nr. 2 - juni 2009, blz.6-10.

VERSLAG VAN HET SYMPOSIUM OVER JONGERENKOREN

Aan dit symposium op 31 januari j.l. in Tilburg over DE TOEKOMST VAN JONGERENKOREN namen 148 jongeren deel en verder bisschoppen, pastores, beleidsmedewerkers, kerkmusici en verantwoordelijken uit de bisdommen, dirigenten en bestuursleden van parochies. Voor het verslag van dit symposium verwijzen wij u naar het tijdschrift STEMVORK I (XXIX - blz. 11-12). Een uitgebreide samenvatting van het symposium is te vinden op www.code-music.nl

EEN VITALE PAROCHIE HEEFT EEN JONGERENKOOR

'Een vitale parochie heeft een jongerenkoor..'. Zo luidde de kop van een verslag met deze uitdagende stelling op 31 januari jl. te Tilburg. Prof. Dr. Martin Hoondert presenteerde de resultaten van een onderzoek naar de betekenis van jongerenkoren die sinds de jaren zeventig van de vorige eeuw een kenmerkende bijdrage aan de liturgie in parochies leveren, maar sinds de laatste jaren steeds meer onder druk staan. Waar het goed gaat, zijn de koorleden enthousiast en zijn parochianen blij met hun levendige inbreng in de liturgie. De kerk zit dan ook voller als het jongerenkoor zingt. Maar voor de parochie is het jongerenkoor vaak iets in de marge, terwijl dat voor de jongeren allerminst zo is. Hoondert: 'Het is vaak hun enige schakel met de kerk. En juist via het koor komen ze aan geloofsverdieping toe. Ze denken mee over de vormgeving van de liturgie en er ontstaan gesprekken over de teksten die ze zingen.' Volgens het onderzoek blijkt het overgrote deel van het repertoire Nederlandstalig te zijn. Overigens, zo bleek, is het zorgelijk dat in de afgelopen jaren veel jongerenkoren zijn verdwenen, met name in de zuidelijke bisdommen, om diverse redenen.

Van de jongerenkoren verwacht de kerk, aldus Mgr. Hurkmans, bisschop-referent voor liturgie dat zij liederen zingen die het geloof van de kerk uitdragen en niet alleen de tijdgeest of bepaalde spirituele gevoelens. Zij kunnen een uitermate belangrijke rol spelen, wanneer zij zich catechetisch en spiritueel verdiepen in wat de liturgie is en wil zijn.

Voor een uitvoerig verslag leze men ook RKKKERK.NL - Blad voor katholiek Nederland, jrg.7, nr.2 - febr. 2009, blz.18-19. Daar ook over het manifest voor de toekomst van Code-Music.

WANNEER BIDDEN VIEREN WORDT - WOORD- EN GEBEDS- DIENSTEN IN DE LITURGISCHE GEMEENSCHAP

Onder deze titel vond van 27-28 oktober 2008 het 53ste liturgische Congres plaats te Blankenberge (Belgie). Hieraan namen 413 mensen deel. Liefst een kwart kwam voor het eerst keer. Uit Nederland namen 8 personen deel.

Het Tijdschrift voor liturgie, 93ste Jaargang, nr.1/2 maart 2009, 112 blz., besteedt in zijn geheel aandacht aan dit bijzondere congres. De moeite waard om van de inhoud kennis te nemen. Met name de referaten van J.Lamberts, Wanneer de geloofsgemeenschap liturgische samenkomt; L.Aerts, Het woord Gods in de liturgie; Br. Sébastien, De gebeds-

vieringen in Taizé. Een getuigenis; P.Paepen, de 'ars celebrandi' van de woord- en gebedsdiensten; P.Van Puyenbroeck, Woord- en communiediensten op zondag? en Mgr.A.Jousten, Wanneer bidden vieren en vieren bidden wordt. Tot slot enkele overwegingscitaten tijdens dit congres:

- "In de Woorddienst hebben wij wel degelijk te maken met een werkelijke tegenwoordigheid van Christus zelf." (Ambroos Verheul)
- "De mis bestaat in zekere zin uit twee delen, namelijk de dienst van het woord en die van de eucharistie, die zo nauw met elkaar verbonden zijn, dat ze één daad van eredienst uitmaken. Want in de mis wordt de tafel bereid zowel van het woord Gods als van Christus' lichaam, waaraan de gelovigen worden onderricht en gevoed". (Algemene inleiding van het Missaal, nr.8)
- "Persoonlijk is Hij aanwezig in Zijn woord, want Hijzelf spreekt, wanneer de heilige schriften in de Kerk gelezen worden". (Vaticanum II, Constitutie Sacrosanctum Concilium, 7)
- "Persoonlijk is Christus aanwezig, wanneer de Kerk bidt en zingt". (In: - idem -)

CALVIJNJAAR 2009

In het kader van het geboortjaar van Calvijn in 1509 (overleden in 1564) wordt er in Nederland, dat bij vreemdelingen nogal calvinistisch heet te zijn, bijzondere aandacht in de pers en in de boeken- en tijdschriftenbranche aan de betekenis en invloed van Calvijn geschonken.

Voor wie iets meer wil weten over Calvijn verwijzen wij naar de volgende uitgaven:

Apperlo-Boersma, K.&Selderhuis, J.J. (red.), CALVIJN EN DE NEDERLANDEN (incl. CD). Op 3 maart j.l. is er door het Instituut voor Reformatieonderzoek de eerste nationale debatavond over Calvijn het

rijk geïllustreerd kijk- en luisterboek met de titel 'Calvijn en de Nederlanden' gepresenteerd. Aan dit boek hebben bekende auteurs uit binnen- en buitenland meegewerkt. Het boek gaat in op de persoon van Calvijn, de beelden die over hem bestaan, de tijd waarin hij leefde en de verspreiding van zijn werken. Daarnaast is er veel aandacht voor de invloed die Calvijn heeft gehad op het gebied van religie, bouwkunst, kunst in het algemeen, huwelijk en echtscheiding, opvoeding etc. Daarbij worden ook veel lijnen naar de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden getrokken. **SPECIAAL AANDACHTSVELD IS HET THEMA KERKMUZIEK EN ALLES WAT CALVIJN DAARVOOR HEEFT BETEKEND.**

Dit boek heeft als bijlage een unieke CD van het bekende ensemble 'Camerata Trajectina' onder de titel 'Calvijn in de Gouden Eeuw'.

Zie recensie hierover door Arnoud Heerings, in Kath. Nieuwsblad, nr. 24 - 12 juni 2009, blz. 17. Te verkrijgen bij Boekhandel Wever van Wijnen BV, Antwoordnummer 5, 8800 VB Franeker of via www.wevervanwijnen.nl. ISBN: 9789079771035 - Prijs: € 29,50. Uitgave 2009, 288 blz., geb., rijk geïllustreerd.

Daarnaast van iets oudere datum: Ds.J.A. Van der Meiden, CALVIJN EN HET KERKLIED - Een studie van H. Hasper. Uitgave: Oosterbaan & Le Cointre B.V. - Goed - 1987 - 184 blz. Misschien nog verkrijgbaar bij De Slegte voor € 3,99!

In Hoofdstuk 7 over Calvijn en de muziek lezen wij:

"Bij Calvijn stond alles wat kunst was in ere maar het meest is hij onder de indruk geweest van muziek. De muziek, vooral de zang, was voor hem - evenals alle kunst - een gave van God om de mensen te verblijden. Zij houden daarbij van variatie en, zegt Calvijn in zijn preek over Efeze 5:18-21: 'Aangezien de mensen van variatie houden: laat ons opzien op hoevele manieren God de schatten van zijn goedheid jegens ons ontvouwt. Daarom zijn er zoveel liederen'."

Uit ervaring immers weet Calvijn dat “zingen een grote kracht en macht heeft om het hart der mensen te ontroeren en in gloed te zetten om God aan te roepen en te loven met een zeer hevig en vurig verlangen”. Bovendien lezen wij over een bestaande misvatting: “Nergens is een uitspraak van Calvijn te vinden waaruit zou blijken dat hij tegen orgelspel was. Maar in zijn tijd deed het orgel nergens dienst ter begeleiding van de kerkzang. Het was een instrument voor amusement.” (....)

“Calvijn liet tijdens de kerkdiensten het orgel zwijgen omdat het in de eredienst geen functie had en er ook niet geschikt voor was.”

OPSTAAN! MEER LIEDEREN UIT IONA.

‘Meer liederen uit Iona, Glasgow & en de rest van de wereld.

Op 22 november 2008 werd in Ede deze nieuwe liedbundel ‘Opstaan!’ gepresenteerd en onder deze rubriek in KGL82 (april 2009) op blz.28 reeds aandacht aan besteed. Voor een uitvoerige bespreking door Liesbeth Dercksen verwijzen wij u naar het Tijdschrift voor liturgie en spiritualiteit ‘VIEREN’, nr. I (2009), blz. 36-37. “Ik denk dat jongeren en middenkoren goed aan hun trekken komen met deze bundel. Er staan flink wat liederen in die een lekker ritme en tempo hebben! Bv. ‘De Heer is mijn licht (psalm 27)’.

Dm7
Em7/D
Dm7
Em7/D

De Heer is mijn licht, mijn licht en mijn red-ding.

Bb
C

Vers 1. Als de kwa - de mach - ten mij be - slui - pen.

Wij bevelen u dit inspirerende tijdschrift voor liturgie en spiritualiteit aan. Het verschijnt in een omvang van 40 pagina's, vier maal per jaar. Abonnementsprijs: € 13.

Voor inlichtingen en abonnementen: Redactie Vieren, Postbus 60, 5473 ZH Heeswijk. Tel.: 0413-299293/293480. E-mail: Vieren@wlh.nl

SINT-JANSMIS CD

In Kgl 82 schreven wij onder deze rubriek op pag.28 over deze Sint-Jansmis, gecomponeerd b.g.v. het 450-jarig bestaan van het bisdom Den Bosch door Maurice Pirenne (1928-2008). Onlangs is er ook een CD verschenen, getiteld 'Schola cantorum in Rome'. Hierop koorwerken die deze schola in Rome zingt in het kader van het jubileum. Orgel: Maurice Pirenne; Rector Cantus: Jeroen Felix; Veronique van den Engh (St.-Jansmis).

Op deze CD ook de Sint-Jansmis (4-stemmig en 1-stemmig) van Maurice Pirenne, gecomponeerd op verzoek van Mgr.A.Hurkmans. Johannes de Evangelist is de patroon van het Bisdom, de Kathedraal en 's-Hertogenbosch.

Tel.bestelling: 073-6125488. Prijs: €10,- (exl. verzending).

Guido Grond

DIOCESANE PASTORALE DIENST JEUGD EN JONGEREN

Aan alle kinderen van kinderkoren in het bisdom Roermond.

Beste kinderkoorleden,

In het kader van het 450-jarig jubileum van ons bisdom willen wij jullie speciaal uitnodigen om deel te nemen aan onze zomerkampen.

Er vinden dit jaar, zoals ook in voorgaande jaren het geval is geweest, wederom vier zomerkampen plaats in de maanden augustus/september, te weten:

Meisjeskamp, leeftijd 7 t/m 12 jaar, van 17 t/m 21 augustus in Stramproy,
Meidenkamp, leeftijd 12 t/m 15 jaar, van 31 augustus t/m 4 september in Wijlre,
Jongenskamp, leeftijd 8 t/m 12 jaar, van 31 augustus t/m 4 september in Posterholt,

Survivalkamp voor jongens, leeftijd 12 t/m 16 jaar, van 10 t/m 14 augustus in Epen.
Daarnaast is er nog een Ardennentocht die plaatsvindt van 24 t/m 29 augustus voor jongeren van 15 t/m 18 jaar.

Wij hopen er gezellige, zinvolle en spetterende weken van te maken. De leiding is al druk bezig met de voorbereidingen ervan. Alle activiteiten zijn gericht op het thema van ons jubileumjaar: "Al-Licht".

Dus aarzel niet en geef je op voor een van onze super leuke zomerkampen, telefonisch 0475-386756 of per e-mail: jongeren@bisdom-roermond.nl

Meer gegevens kun je vinden via onze site: www.bisdomroermond.nl, link jongeren.

PROJECTKINDERKOOR

ZONG –ALLICHT- MEE IN PONTIFICALE VIERING OP
10 MEI BIJ OPENING 450 JARIG JUBILEUM
BISDOM ROERMOND

Da Capo

Op verzoek van de organisatie 450 jaar Bisdom Roermond werd er een projectkinderkoor gevormd, dat samen met een groot gemengd koor de openingsviering van het 450 jarig jubileum met zang zou kunnen ondersteunen.

Dit kinderkoor kwam tot stand door de medewerking van enthousiaste bestuursleden en dirigenten. Kinderen van kinderkoor Neer, Heibloem, Melick, Montfort en Maria Hoop vormden een 40 koppig projectkinderkoor. Er werd een superclass gevormd van 16 kinderen die extra enthousiast waren en niets liever doen dan zingen! Op zondag 1 maart werden de liederen door deze superclass voor het eerst geoefend en meteen opgenomen op een oefen-cd.

Verder werd er op de eigen repetities met de eigen dirigent gerepeteerd.

Zaterdag 9 mei was er een extra gezamenlijke repetitie in de kathedraal.

Voorafgaand aan de mis op zondag 10 mei voeren de kinderen vanuit Maasbracht

met de boot mee om het vuur naar Roermond te brengen. Daar werd het vuur van de boot gehaald en zong het kinderkoor de bisschop en wachtende mensen toe. In processie ging het daarna naar de kathedraal waar de feestelijke viering begon. Na afloop was iedereen enthousiast en sommige mensen waren zelfs blij verrast door de aanwezigheid van kinderen bij de viering. Kinderen zijn echter de basis en horen namens ons in elke viering een “volwassen” plek te krijgen. Deze geweldige ervaring, zingen met een groot gemengd koor en een koperensemble in zo’n feestelijke kathedraal, dragen de kinderen als toegevoegde waarde mee in hun verdere leven! Nogmaals dank aan alle enthousiaste kinderen en dirigenten!

Joke Halmans
Werkgroep Kind-Koor-Kerk

WARDCURSUS ROERMOND 2010

Decennia lang heeft vanuit Roermond het Ward Instituut (later: Lennards Instituut) een belangrijke stempel gedrukt op het muziekonderwijs in (Zuid-)Nederland in het algemeen en op de muzikale verbinding tussen school en kerk in het bijzonder. Na de inspirerende studiedag van 29 november 2008 is het plan ontstaan om belangstellende dirigenten van kinderkoren, die graag iets zouden willen doen met gregoriaans, de kans te geven zodanig kennis te maken met de werkwijze van de Wardmethode, dat zij er daarna zelfstandig mee uit de voeten kunnen. Met de Wardmethode raken de kinderen niet alleen vertrouwd met het gregoriaans. Ook worden het innerlijk gehoor, de muzikale leesvaardigheid en de muzikaliteit gestimuleerd en ontwikkeld door middel van speelse opdrachten, uitdagende oefeningen en afwisselend liedrepertoire.

Ward Centrum Nederland biedt een cursus aan van acht bijeenkomsten op een nog te bepalen dagdeel in februari/maart 2010. De cursus zal worden gegeven door Wilko Brouwers in Roermond. Belangstellenden kunnen voor informatie contact opnemen met Joke Halmans via nsgv@bisdom-roermond.nl

Wilko Brouwers werd als koordirigent opgeleid aan het Arnhemse Conservatorium (bij Joop Schets en Hans van den Hombergh) en aan de Liszt Academie te Boedapest (bij István Párkai en Péter Erdei). Behalve het Monteverdi Kamerkoor Utrecht dirigeert hij Cantiere Vocale Utrecht, het Strijps Kamerkoor in Eindhoven en de schola van de St. Benedictusabdij de Achelse Kluis. Sinds 1994 is Wilko Brouwers directeur van Ward Centrum Nederland. Hij gaf vele cursussen Wardmethodiek en werkte gedurende negen jaren als Warddocent in Basisschool Keysershoff te 's-Hertogenbosch. Wilko Brouwers is een veelgevraagd docent op het gebied van muziekpedagogiek, stemvorming en koordirectie. Zo is hij jaarlijks gastdocent tijdens het Colloquium over kerkmuziek te Chicago (Illinois), georganiseerd door de Church Music Association of America. Koorwerken van zijn hand verschenen bij uitgeverij Harmonia en Ascolta.

ACTIVITEITENAGENDA 2009

KOREN(instructie)AVONDEN

<i>Koorkring</i>	<i>datum</i>	<i>plaats</i>	<i>thematiek/activiteit</i>
Helden	17 september	Panningen	450 jaar Bisdom
Susteren	27 september	Maasbracht	450 jaar Bisdom
Thorn	30 september	Neeritter	450 jaar Bisdom
Roermond	16 oktober	H.Hartkerk	Korentreffen
Weert	16 oktober	Stramproy	450 jaar Bisdom
Weert	18 oktober	Stramproy	KIM
Echt	7 november	Linne	Advent
Landgraaf	13 november	Waubach	450 jaar Bisdom
Venray	20 december	Grote Kerk	Zingen rond de kerststal KIA & KIM

N.B.: 450 jaar Bisdom staat in het teken van: "Al-Licht!"

ORGELCONCERTEN CAROLUSKAPEL ROERMOND

PROGRAMMA 2009

Dinsdag	11 augustus	Hiroko Inoue, Kaliningrad/Osaka
Dinsdag	25 augustus	Daniel Zaretsky, St. Petersburg
Dinsdag	8 september	Theo Jellema, Leeuwarden
Dinsdag	22 september	Jacques van Oortmerssen, Amsterdam

Aanvang concerten 20.00 uur - Entree: € 6,-

INTERNATIONAAL

CEDAME 2009: de 21ste bijeenkomst van de Europese Conferentie van Kerkmuziekorganisaties vindt plaats van 9 – 13 september te Pécs, Hongarije.

CEDAME 2010: De 22ste Europese Conferentie vindt plaats van 16-18 september te Sankt Gallen (Zwitserland).

54ste Liturgisch Congres te Blankenberge (België): 19-20 oktober 2009.

Straatkinderen

De zevende Muziek Doe Middag vindt plaats op zaterdag **17 oktober** van 11.30-17.00 uur in het Cultureel Centrum Patronaat, Sittarderweg 145 te Heerlen. Jongens en meisjes studeren onder professionele begeleiding de aanstekelijke liederen in uit Ciske de rat, Annie of Oliver Twist. O.a. Pieter Bongaarts (zang) en Nicole Zenden (dans) zorgen ervoor dat u aan het eind van de middag versteld staat. Deze middag wordt georganiseerd door het jeugdkoor Eige Wies uit Nuth in samenwerking met de VNK in Limburg. Bij de vorige editie deden meer dan 200 kinderen mee.

Volwassenen kunnen snuffelen tussen oud en nieuw repertoire en er is een werkwinkel over koorpromotie

Kosten: €1,50 per kind, €3 voor volwassenen. Iedereen tussen de 6 en 14 jaar is welkom. Informatie en opgave: tel. 045 5244772. Kijk ook op www.nbkzo.nl of www.hklimburg.nl

Dag van de Koormuziek

Zaterdag **5 september** organiseert VNK-Limburg in samenwerking met het Huis voor de Kunsten Limburg voor de zesde keer de "Dag van de Koormuziek." De dag vindt plaats in de Hanenhof te Geleen en is toegankelijk voor iedereen die graag zingt. Het thema van dit jaar is "Troost."

Aanmelden en informatie bij Marina Veltman, tel. 045-5752734 of via e-mail: manrineveldman@telfort.nl

HUIS VOOR DE KUNSTEN LIMBURG

Postbus 203
6040 AE Roermond
T.: 0475-399299
T.: 0475-399268 (Mw. S. Hoeymakers)
T.: 0475-399264 (drs. B. Thomissen)
F.: 0475-399298
E.: info@hklimburg.nl

JONGERENKOREN IN DE PAROCHIE

"Jongerenkoren bieden meer kansen dan men denkt, maar daar is nooit beleid op gemaakt. De participatie en de vorming van de betrokken jongeren is veel te afhankelijk van de pastor. Het is dringend nodig er meer gericht beleid op te maken", aldus Albert Arens, projectcoördinator, namens Code-X Music tijdens een symposium op 31 januari van dit jaar met de uitdagende stelling "Een vitale parochie heeft een jongerenkoor". Immers, het is zorgelijk dat in de afgelopen jaren veel jongerenkoren zijn verdwenen, met name in de zuidelijke bisdommen." *Zie ook blz. 39-40 van dit blad.*

LASCIATE LI CANTARE

Het is zondag 26 april 2009.

Ik ben op vakantie in Italië. In mijn hoofd ben ik nog bezig met de voorbereidingen van het 450-jarig jubileum van het Bisdom Roermond. Daarvoor heeft de organisatie mij gevraagd een projectkinderkoor te vormen dat deelneemt aan de pontificale feestmis op 10 mei. Er is een korte, intensieve voorbereiding geweest maar hoe zal het gaan op de dag zelf?

Ik kom de kerk binnen in Finale Ligure.

Van buiten is de kerk vervelooft en nietszeggend. Zodra de deuren opengaan kom ik echter binnen in een prachtige sfeervolle kerk, die ook nog eens afgeladen vol is. Wat me opvalt zijn de gekleurde waxinelichtjes, niet wit ... maar felgroen, rood, oranje. Het geeft me meteen een warm en vrolijk gevoel. Ik zie veel jonge mensen, kinderen in kindwagens, ouders met hun kind op de arm. Ik luister nog eens, hoor ik het goed? Jawel, ik word enthousiast als ik gitaarmuziek hoor. Er zijn twee jonge gitaristen die mij trakteren op mooi snarenspeel.

Dan zie ik dat de eerste 5 kerkbanken worden bezet door een kinderkoor en mijn hart maakt een sprongetje! Heerlijk ... een kinderkoor!!

Ik begrijp dat er vandaag ook een 50-jarig huwelijk wordt gevierd.

De pastoor besteedt veel aandacht aan deze heugelijke gebeurtenis en laat de gemeenschap delen in het feit dat er heden ten dage

nog mensen 50 jaar gelukkig met elkaar kunnen leven.

Tijdens de viering zingt het kinderkoor de vaste gezangen, de offerandezang en communiezang.

Dit alles gebeurt unisono en eenvoudig met gitaarbegeleiding. Opmerkelijk is dat er geen misboekje is, maar dat toch iedereen, ook de pastoor, de gezangen met het kinderkoor meezingt. Dit geeft aan dat het

kinderkoor een vaste plek heeft binnen deze parochie en dat geeft me wederom een goed gevoel.

Ik ben me weer eens terdege bewust hoe een kerkganger het ervaart om onderdeel te zijn van een viering op een zondag als vandaag. In deze parochie ervaar ik de gemeenschapszin, het samen vieren, de warmte en saamhorigheid en daarin heeft het kinderkoor een bijzondere plek verworven.

Na afloop voel ik me gesterkt en gevoed met enorm veel energie en optimisme. Als ik buiten kom regent het, maar rondom me heen zie ik alleen maar blijde mensen en kinderen. Het laatste lied is bij veel kinderen blijven hangen en ze huppelen zingend met hun ouders mee naar huis. Ik ben weer terug bij de basis, laat ze maar zingen, de kinderen! Dat gevoel neem ik mee naar de viering op 10 mei en dan komt alles goed!

Joke Halmans

JAARVERSLAG 2008

VAN DE NSGV BISDOM ROERMOND

Mgr. dr.Th. Willemsen trad om gezondheidsredenen af als voorzitter van het Algemeen Bestuur. Tot nieuwe voorzitter werd benoemd Mgr. R.H.M. Maessen.

De vice-voorzitter van het diocesaan Algemeen Bestuur aalmoezenier G. Grond was de vertegenwoordiger van de diocesane afdeling in het hoofdbestuur van de NSGV te Utrecht. Hij vertegenwoordigde het bisdom en de diocesane NSGV bij het I.O.L.M., het Interdiocesaan Overleg Liturgische Muziek, en onderhield het afgelopen jaar de contacten met de Internationale Federatie Pueri Cantores en bij de Europese organisatie CEDAME.

Vaste secretariaatsmedewerker in 2008 was Frank Dupont die, in combinatie met secretariaatswerkzaamheden voor de Dienst Liturgie en Kerkmuziek een full-time functie vervulde. Daarnaast waren 9 medewerkers werkzaam die op vrijwillige en parttime-basis een deeltaak van de secretaris voor zijn/haar rekening namen. Er werden 177 schriftelijke aanvragen voor het toekennen van onderscheidingen ontvangen en behandeld. 7 felicitaties bij koorjubilea werden er verzonden. Aan 346 personen werd een onderscheiding verleend: 15 eremedailles in brons; 155 eremedailles in zilver; 123 eremedailles in goud; 9 eretekenen voor Bijzondere Verdiensten; 44 overige huldigen d.m.v. erediploma en/of kaars.

Op 2 april werd de Kinderkoor cursus Venray afgesloten met de uitreiking van een certificaat aan 8 cursisten. De cursus was een initiatief van de Dekenale Koorkring Venray in samenwerking met Kunstencentrum Venray en werd ondersteund door de NSGV en VNK-Limburg. Docenten waren René Pisters, Wilmy van der Helm en Gerard Sars.

De Werkgroep Kind-Koor-Kerk organiseerde 29 november in samenwerking met VNK-Limburg te Roermond een studie- en zangdag voor kinderkoördirigenten, met medewerking van een projectkinderkoor bestaande uit twintig kinderen uit verschillende koren uit de regio. Wilko Brouwers, Annie Jansen en pastoor Ed Smeets gaven workshops.

Op zaterdag 5 april organiseerde de werkgroep Musica Gregoriana onder auspiciën van de VNK-Limburg de voorjaarsstudiedag gregoriaans te Horn. Inleiders waren Cyriel Tonnaer en Franco Ackermans. 40 personen namen hieraan deel.

De najaarsstudiedag gregoriaans werd georganiseerd op zaterdag 11 oktober te Vaals. Inleiders waren Hans Leenders en Marco Fühner. Aanwezig waren ca. 60 personen.

Binnen het secretariaat is tevens het documentatiecentrum van de diocesane NSGV gevestigd. Het centrum beschikt over een schat aan vocale en instrumentale muziek-literatuur, waaronder ca. 5000 titels van één- of meerstemmige gezangen in diverse talen met of zonder begeleiding en daarnaast nog vele meerstemmige klassieke en moderne missen. Ten behoeve van koren, in het bijzonder ten behoeve van koren die deelnemen aan KIA's, zijn er thematische documentatiemappen beschikbaar. De mappen werden samengesteld door aalmoezener G. Grond.

Met de Stichting Verenigde Nederlandse Korenorganisaties Limburg (VNK-Limburg), waarin de NSGV met de andere Limburgse korenorganisaties een samenwerkingsverband vormt, werd een hecht contact onderhouden. Namens de diocesane NSGV, de grootste participerende bond binnen de VNK-Limburg, hadden in 2008 aalmoezener G. Grond en Joke Halmans zitting in het bestuur.

De in 2000 gestarte samenwerking met de Muziekacademie KREATO te Thorn om in co-productie de combinatie-opleiding kerkmusicus III/meerjarige dirigentenopleiding (MDO) en de opleiding amateur-assistent-koordirigent-organist te verzorgen, werd in 2008 voortgezet.

De KDOV (Katholieke dirigenten- en organistenvereniging) organiseerde in de beide Limburgen studiedagen voor organisten en orgelreizen. De SOL (Stichting Samenwerkende Orgelvrienden Limburg) organiseerde haar 17^e Midzomer Orgelfestival. Op 3 juni vond in het Glaspaleis te Heerlen de officiële afsluiting plaats van de tweede cursus gregoriaans. Docent was Cyriel Tonnaer.

Op 19 februari vond in de parochiezaal te Stramproy de officiële afsluiting plaats van de door de dekenale koorkring Weert voor de vijfde maal georganiseerde cursus gregoriaans. In 10 cursusbijeenkomsten volgden 15 cursisten de lessen van docent Cyriel Tonnaer.

Op 7 november startte in Roermond in het Colangebouw aan de Roermondse Heinsbergerweg de door het Platform Gregoriaans van de NSGV georganiseerde post-HBO cursus gregoriaans voor toekomstige scholaleid(st)ers. 18 cursisten namen hieraan deel. De docenten zijn mgr. dr. A. Kurris, Franco Ackermans, Cyriel Tonnaer en pastoor Ed Smeets. In 2008 vonden 6 kia's plaats en een kim voor jeugd- en kinderkoren.

Na een voorbereidingsfase is in januari 2008 het driejarige Stimuleringsproject Kinderkoren Da Capo van start gegaan. Coördinator van het project is mevr. Joke Halmans, voorzitter van de werkgroep Kind-Koor-Kerk. Projectleider is dhr. Sergio van Santvoort Vorst van de stichting Catharijn te Stevensweert.

Wie het volledige verslag wil inzien, kan dit opvragen bij het secretariaat van de NSGV.

LEZING MET MUZIEKVOORBEEDEN

Jeroen de Wit is verbonden aan Centrum de Kapel, liturgist en gespecialiseerd in kerkmuziek. **Van oktober 2009 t/m maart 2010** geeft hij verschillende lezingen met muziekvoorbeelden.

Programma naar aanleiding van het 450-jarig jubileum van het Bisdom Roermond

‘Gebrul, geloei en gestotter’, zo kritiseerde een bisschop 450 jaar geleden de kerkmuziek van zijn dagen. De **composities van G.P. da Palestrina**, die toen kapelmeester was te Rome, werden echter geprezen. De kerkelijke overheid verklaarde eeuwenlang zijn muziek als normerend voor de gehele kerk. Edoch... de praktijk was meestal anders! Deze lezing gaat over de spannende geschiedenis van de kerkmuziek aan de hand van treffende luistervoorbeelden.

Datum: dinsdag 13 oktober van 19.30-22.00 uur.

Aanmelding: vóór 5 oktober

Het Requiem door de eeuwen heen.

De mooiste geestelijke muziek is te vinden in het repertoire van de dodenmuziek. Iedere zichzelf respecterende componist heeft wel een Requiem geschreven. Soms als een soort zwanenzang, zoals het Requiem van Mozart wel wordt gezien. Schreven die componisten voor eigen zielenheil of dat van de overledene? Of uit troost aan de nabestaanden? In deze lezing worden de achtergronden en ontwikkelingen van het Requiem besproken aan de hand van treffende luistervoorbeelden.

Deze avond is een inleiding op de uitvoering van het **Requiem van Fauré en het Lux aeterna van Lauridsen** op zondag 8 november in de Kapel in ‘t Zand.

Datum: woensdag 4 november van 19.30-22.00 uur.

Aanmelding: vóór 26 oktober

Jauchzet frohlocket! - Het Weihnachtsoratorium van Bach.

Het **Weihnachtsoratorium van J.S. Bach** behoort tot de meest geliefde kerstmuziek. Ondanks dat sommige delen uit wereldlijke cantates zijn overgenomen, heeft de componist toch een spirituele verklanking van het kerstverhaal gegeven in een ongekende intimiteit tussen woord en toon. Tijdens deze inspirerende middag gaan we in op de achtergronden van dit oratorium. Uiteraard beluisteren we grote delen.

Datum: donderdag 17 december van 14.00-16.30 uur.

Aanmelding: vóór 7 december

De smart van een moeder - het Stabat Mater van Haydn.

Mystici en kunstenaars hebben vanaf de Middeleeuwen gelovigen opgeroepen tot grote compassie met de smart van Maria om het lijden en sterven van haar zoon. In die geest ontstond ook het Stabat Mater. Dit rijmdicht inspireerde componisten tot het schrijven van ontroerende muziek. Zo ook J. Haydn, die zijn indringende oratorium tot zijn schoonste composities rekende. We beluisteren het werk, voorzien van toelichting en geïllustreerd met lichtbeelden.

Datum: donderdag 25 maart van 14.00-16.30 uur.

Aanmelding: vóór 15 maart

Kosten:

van deze activiteiten € 7,00 per keer.

Bij voorintekening voor vier bijeenkomsten: €24,00.

Informatie en aanmelding:

Centrum de Kapel, Heinsbergerweg 2 6045 CH Roermond

telefoon 0475-332886. www.centrumdekapel.nl - info@centrumdekapel.nl

ZINGEN GEEFT RUIMTE AAN ONS ANTWOORD

“In elke viering worden woorden gegeven aan de blijde boodschap en klinkt iets door van de christelijke vreugde. Die vreugde is geen individuele, subjectieve emotie, maar vormt de kern van ons geloof: de Heer is mens geworden Hij spreekt tot ons, Hij leeft, Hij is midden onder ons.

De liturgie moet de verzamelde gelovigen de middelen aanreiken om die innerlijke vreugde gestalte te geven, om uit te drukken wat woorden alleen niet kunnen.

Samen zingen is daarom in zekere zin ook verkondigen: we zingen onze dankbaarheid en onze (feest)vreugde uit, onze hoop en ons vertrouwen, maar ook onze droefheid en pijn.”

*Joris Polfliet in: Zacheus jrg. 22,
nr. 1 (2008-2009), blz. 24*

KINDEREN ZINGEN - STIMULERING VAN DE KINDERKOORZANG

DAT ER VOOR KINDEREN EEN PLEK IS

“Een kinderkoor is een van de meest zichtbare signalen dat er in een parochie iets voor kinderen gebeurt. Daarom steek ik daar veel energie in. Nadat ons eerdere koor ter ziele is gegaan, hebben we in 2005 een nieuwe start gemaakt. Om het goed aan te pakken zijn we aan de slag gegaan met een geschoolde dirigent. Zelf heb ik veel tijd in de werving gestoken. Als pastor kom je veel mensen tegen, ben je betrokken bij Doop en Eerste Communie. Dat levert de nodige contacten met kinderen en gezinnen op. Die contacten zet ik in om kinderen voor het koor te werven. Als geloofsgemeenschap zijn we verplicht een plek voor kinderen te creëren. Een mooie bijkomstigheid is dat kinderen ook weer nieuwe kinderen aantrekken. Maar primair gaat het om de opdracht die je als geloofsgemeenschap hebt om vormen te vinden waarbij kinderen betrokken kunnen zijn. Daarom stopt mijn inzet niet bij de werving. Ik probeer bij elke repetitie aanwezig te zijn, of in elk geval in het gebouw. Dat geeft de wederzijdse band en werkt stimulerend. Een kinderkoor vraagt nu eenmaal veel aandacht, want er hoeft maar iets te gebeuren of het valt over het randje”, aldus pastor Hans Harmsen, in de aan elke parochie toegestuurde brochure ‘Kinderen zingen’, een uitgave van de Stuurgroep Kind-Koor-Kerk van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in 2008.

JUBILEA EN ONDERSCHIEDINGEN

KOORJUBILEA

Neeritter *H.Lambertus*
Simpelveld *H.Remigius*

Kerk.Zangkoor 40 jaar
Kerk.Zangkoor Harmonia
150 jaar

ONDERSCHIEDINGEN IN BRONS

Grevenbicht *H.Catharina*
Hoensbroek *Fed. Hoensbroek*
Kerkrade *H.Petrus*

Mw.G.Theelen-Bloemen
Mw.M.Ubachs-Bezem
Mw.I.Kessen
Mw.N.Bongartz
Hr.P.Heckmanns

ONDERSCHIEDINGEN IN ZILVER

Ambly *H.Walburgia*
Echt *H. Landricus*
Heerlen *St.Cornelius*
Hoensbroek *Fed. Hoensbroek*
Hoensbroek *H.Jozef*
Hulsberg *H.Clemens*
Landgraaf *OLVR.Hulp der Chistenen*
Melderslo *H.Oda*
Meterik *H.Joannes Evangelist*
Meijel *H.Nicolaas*
Spaubeek *H.Laurentius*

Mw.M.Lemmeling
Hr.P.Beunen,
Hr.G.Leurs,
Hr.J.Gielen
Mw.M.Wigman
Mw.M.Massy
Mw.C.van Roekel-Henraath
Mw.M.G.A.Smith-Leuven
Mw.E.Mullers
Mw.L.Wetzels-Franssen
Mw.R.Smeets-Adrians
Hr.G.H.H.Driessen
Mw.A.v.Rengs-Kleuskens
Mw.R.Pouls-Evers
Mw.H.N.J.Limpens-Stijne
Mw.M.A.Limpens-Hukkelhoven
Hr.J.M.H.Limpens.
Mw.E.Evers-Hartmans
Mw.M.J.Koppes
Hr.J.W.P.Klabbers
Hr.J.G. Schaminée

Valkenburg a/d Geul *OLVR.van Altijddurende Bijstand*
Venray *GGZ Noord en Midden Limburg*

ONDERSCHIEDINGEN IN GOUD

Ambly *H.Walburgia*
Bergen *H.Petrus*
Heel *H.Stefanus*

Mw.G.Daemen
Hr.H.Tissen
Zuster Teresini
Mw.G.H.G.Roubroeks-Brouns
Hr.Th.F.L.Metternich

Heerlen	<i>St.Cornelius</i>	Mw.E.Knols Mw.J.Palmen Hr.H.Bemelmans Hr.F.Knols Hr.A.Visser Hr.C.Wilms
Maasbracht	<i>H.Gertrudis</i>	

OVERIGE HULDIGINGEN D.M.V. EREDIPLOMA EN/OF KAARS

Blerick	<i>H.Antonius van Padua</i>	Hr. J.Aerts, Hr.P.Aerts.
Heel	<i>H.Stefanus</i>	Mw.A.M.Leduc-Scheepers Mw. M.Th.G.Henckens-Brouns Mw.L.van Helden
Herkenbosch	<i>H.Sebastianus</i>	Hr.J.G.G.Claessen
Horn	<i>H.Martinus</i>	Hr.J.Perey
Maasbracht	<i>G.Gertrudis</i>	Hr.T.Linssen Hr.P.van den Heuvel Hr.L.Ramakers Hr.Th. Smeets Hr.P.Mennen
Neeritter	<i>H.Lambertus</i>	Mw.M.Boltong Mw.D.Scheepers Mw.E.Smeets Hr. P.Schrijvers Hr.S.Schrijvers Hr.G.Steinschuld
Simpelveld	<i>H.Remigius</i>	

ERETEKENEN VOOR BIJZONDERE VERDIENSTEN

Beesel-Reuver- Offenbeek	<i>Par.Cluster</i>	Hr.P.Pouls
Maastricht-Ambly	<i>H.Walburgis</i>	Hr.F.Evers, 50 jaar koorzang en 60 jaar inzet voor kerkmuziek.
Nuth	<i>H.Bavo</i>	Hr.J.M.W.Collaris
Tegelen	<i>H.Hart van Jezus</i>	Hr.H.Gisbertz, 60 jaar koorzang

Het diocesaan bestuur wenst alle hiervoren vermelde koren en koorzangers van harte proficiat met de hun toegekende onderscheiding vanwege hun kerkmuzikale trouw aan de lofzang Gods.

EEN EREDIENSTVAARDIGE OECUMENISCHE GEDACHTE

- DE GEMEENTE: ZINGEND LICHAAM -

“De gemeente is er niet, maar ontstaat als zingend lichaam steeds opnieuw. Al zingend wordt Christus present gesteld. Anders gezegd: al zingend wordt gemeente als lichaam van Christus waar. Zingen is VOOR de gemeente en MET de gemeente. De gemeente is de cantus firmus. Juist in het zingen wordt het ambt van alle gelovigen zichtbaar. Zingend is de gemeente een eenheid in meervoudigheid. Zo gezien biedt een gemeente de mogelijkheid om als individu mens te zijn, te bestaan, subject te worden, tot bestemming te komen. Mens te zijn en mens te blijven op de route van de betekenisgeving van het bestaan. Menszijn als samenzijn te realiseren.”

*(Elisabeth Posthumus Meyjes, cantor, in:
Eredienstvaardig, jrg.25, nr.2 - april 2009, blz.16)*

TAIZÉ: AL ZINGEND GELOOF EN GEBED ONTDEKKEN

“Het gezongen gebed is een van de belangrijkste uitdrukkingen van het zoeken naar God. Korte liederen, lange tijd herhaald, geven uitdrukking aan het meditatieve karakter. In slechts enkele woorden wordt een fundamentele werkelijkheid uitgedrukt, die men gemakkelijk met het verstand kan begrijpen. Als deze woorden, deze realiteit, bijna tot in het oneindige worden herhaald, dringen zij langzaam door tot de hele persoon. Meditatieve liederen stellen ons open om naar God te luisteren. In een gemeenschappelijk gebed scheppen deze liederen de mogelijkheid dat allen deelnemen en samen zijn in het wachten op God, zonder dat de tijd al te afgemeten is. Deze liederen ondersteunen ook het persoonlijk gebed. Zij bouwen langzamerhand een eenheid op van de persoon in God, en zij kunnen het werk, de gesprekken en de rust ondersteunen; zij verbinden gebed en dagelijks leven. Zelfs buiten ons weten om zetten zij in ons een gebed voort, in de stilte van ons hart. (www.taize.fr)”.

(Joris Polfliet, in: Zacheus, jrg.22, nr.1 (2008-2009), blz.26-27)

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat NSGV.**
- Een persoonlijk abonnement voor 3 nummers per jaargang is mogelijk door € 7,- per jaar over te maken op ons postbanknummer (zie onder).

LEDEN VAN HET ALGEMEEN BESTUUR DER NEDERLANDSE SINT-GREGORIUS-VERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Mgr. R.H.M.Maessen, voorzitter,

Wijngaard 11, 6017 AG Thorn, tel. 0475-561410 e-mail: rhm_maessen@hetnet.nl

Aalm. G. Grond, vice-voorzitter,

Graaf van Hornelaan 5, 6093 BM Heythuysen (0475-494442 tel. en fax)

Mr. Drs. J. Hoorens, secretaris,

Beijerstraat 13, 6118 CS Nieuwstadt (046-4853969)

Drs. G. Moonen, penningmeester,

Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)

J. Augenbroe, St. Franciscusweg 13, 6411 GH Heerlen. (06-53265172)

J. Halmans-Gommans, Matterhomlaan 13, 5801 KH Venray (0478-583806)

Mw. A. Jansen, Hondstraat 16, 6211 HX Maastricht (043-3216892)

Drs. E. Smeets pr., Kerkberg 7, 6374 ES Landgraaf (045-5312378)

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)

L. Stultiens, Schaapsweg 25, 6077 CD St.Odiliënberg (0475-533332)

C. Tonnaer, Broekstraat 20, 6085 HG Horn (0475-582276)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond (NSGV):

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond (ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres: Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond (secretariaat en documentatiecentrum zijn op werkdagen te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken tussen 14.00 en 17.00 uur).

Website: www.nsgvroermond.nl

Telefoon: 0475-386725 / fax: 0475-386797 / e-mail: nsgv@bisdom-roermond.nl

Bankrelaties: Fortis Bank: 22.98.52.599 en Postbank: 1028074, beide t.n.v. 'Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging, Roermond'

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging (landelijk bureau)

Post- en

bezoekadres: Kromme Nieuwegracht 66, 3512 HL Utrecht

Telefoon: 030-2331010 / fax: 030-2364971 / e-mail: info@nsgv.nl / www.nsgv.nl

Kunstfactor

Postadres: Postbus 452, 3500 AL Utrecht

Telefoon: 030-7115100 / fax: 030-2364971 / www.kunstfactor.nl / e-mail: info@kunstfactor.nl

BISDOM
ROERMOND
AL LICHT

450 jaar